

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 34 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 36 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

10 soros betű sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 10 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 327.

KLADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1915.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, június 19

Csapatunk a Tanew-vidéken orosz földre léptek.

Budapest, június 18. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér:

Sieniavától északra csapatunk üldözés közben orosz területre nyomul-
tak előre és elérték Krzeszowtól északra emelkedő magaslatokat, a Tanew
lapályát és megszállották Tarnogradot. A San alsó folyása és a Dnyeszter
között álló orosz erők is több ponton hátrálnak. Cieszanowát és a magaslato-
kat e helységtől északra elfoglaltuk. A Niemirowtól keletre elterülő hegy-
vidéken, valamint Janow környékén jelentékeny orosz erők fordultak velünk
szemben. A Wereszyca mentén folyik a harc. — E folyótól keletre
csapatunk egyes helyeken megvették lábukat. A Dnyeszter felső
folyásától délre az oroszoknak heves harc után lityniai állásaikból Kolodruby
felé kellett visszavonulniuk. Üldözés közben egyes csapatunk elérték
Wereszyca torkolatát. A Dnyeszter mentén helyzet változatlan. A Pflanzler
hadsereg keleti csoportja a Dnyeszter és Pruth között az oroszok 8 rohamát
véresen visszaverte. Az ellenség, mely kétségbeesetten erőlködött, hogy vitéz
csapatunkat Bukovinába visszaszorítsa, ágyutüzünkben súlyos veszteségeket
szenvedett és menekülve vonult vissza. 8 tisztet 1002 löny legénységet fog-
tunk el és 3 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Olasz hadszíntér:

Olaszok újabb előretörései az Isonzó fronton ép oly kevésbé vezettek
sikerre, mint eddig. Plavánál derék dalmát csapatunk tegnapi este és éj-
jel visszaverték egy olasz dandárnak támadását. Tegnap az ellenség ismét tá-
madott, de újból visszaverték. A támadás területén két piemonti dandárt és
egy népfelkelő ezredet állapítottunk meg. Olaszok veszteségei úgy itt, mint a
Krn területén igen súlyosak. Ellenségnek a Plöcken vidékén, valamint
Morto-Coston hegyen megismételt támadásait szintén visszautasították. Hőfer
altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

(A hivatalos jelentésben felsorolt helyek közül Krzeszow és Tarnograd orosz területen a
Tanewtől délre vannak. Cieszanow Lubaszowtól északra, Janow Lembergától északnyugatra
mintegy 18—20 kilométerre található. Az oroszok által kiűzített Litynia és a menekülésük irá-
nyát képező Kolodruby a Tysmienica folyó mentén Mikolajow irányában vannak. Kolodrubytól
északnyugatra torkollik a Wereszyca a Dnyeszterbe.)

Az oroszok grodeki állásukba vo- nultak vissza.

Berlin, június 18.

Nyugati hadszíntér:

Ellenségeink áttörési kísérleteiket
Arrastól északra hasztalan folytatták.
Az angolok a La Bassée csatornától
északra újabb vereséget szenvedtek.
Támadó csapataik megsemmisültek és
csak egyes emberek menekültek meg.
Augrestől nyugatra a temetőnél,
Soucheztól délre Ecurietől északra a
franciák behatoltak előállásaink ki-
sebb részébe. Közvetlenül a Lorettó
magaslattól északra önként feladtunk
egy átkaroló lüzelésnek kitett árok-
részt. Egyébként az ellenséges táma-
dásokat visszavertük. Június 16. óta
Arrastól északra fekvő haremezón
17 tisztet és 647 löny legénységet
fegtünk el. Ellenségeink véres vesz-
teségei a champagne-i csatákban szen-
vedett veszteségeiknek felelnek meg.

Az Argonnokban is visszautasítottuk
a gyenge ellenséges előretöréseket.
Vogézekben Metzertől nyugatra még
folynak a harcok.

Keleti hadszíntér:

Előrenyomuló orosz osztagokat a
német lovasság Szymysza szakaszon
(Cytovianiez-szawlei országutttól ke-
letre) tul vert vissza. Jelentékeny el-
lenséges erőknek Dawina ellen inté-
zett támadása megghiúsult.

Délkeleti hadszíntér.

Tarnogradtól két oldalt a szövetsé-
ges csapatok éjjel visszavetették az
ellenséget a Tanew-szakasz felé.
Mackensen vezérezredes többi se-
regei a megvert oroszokat előkészít-
tett grodeki állásaiba (Narol-Miasto,
Nagierow, Wereszyca patak egész
a Dnyeszterig) kergették. A Dnyesz-
ter-fronton Stryjtól északra a helyzet
változatlan. A helyiharc folytatódik.
Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterel-
nökség sajtóosztálya.)

(A visszavert oroszok grodeki állása a
jelentés szerint a Tanew galiciai folyása mellett
levő Narol-Miastotól, Magierowon át (Rawa-
ruska és Zolkiew közt) az ettől délre Janowet,
Grodekot és Komarnot érintő Wereszyca patak
mentére terjed.)

A vidék sérelme.

Arad, június 15.

Megalakul az állam gabonakeres-
kedése. Az egyetlen cég, amelynek
joga és egyben feladata, hogy az or-
szág idej termését megvegye és kü-
lönböző utakon keresztül a fogyasz-
táshoz juttassa. A Hadi Termény Rész-
vénytársaság lesz ez a cég, amelynek
az a hivatása, hogy a gabona való-
sággal a megállapítandó maximális
áron, minden spekuláció és árkergetés
kizárásával jusson a forgalomba.

Hogy a husz millió alaptőkével
alakuló intézmény miként fogja fel-
adatát betölteni, azt nem tudjuk. Hi-
hető, hogy a szervezete mozgékonyabb,
pontosabb lesz, mint a múlt
évi termés értékesítése közben ala-
kult Gabonarekvizitio Központnak. Ezt
a föltevést erősíti, hogy a Hadi Ter-
mény Részvénytársaság keretei magá-
a kormányrendelet, akként szabta
meg, hogy minden gabona, — a ter-
meiő saját céljaira és csekély magán-
fogyasztásra szánt mennyiséget le-
számítva ezen az állami ellenőrzés
alatt álló intézményen keresztül jut
a levezető csatornába.

Az új intézmény körül azonban
már megalakulása előtt komoly sére-
lem fenyegeti a vidéki kereskedel-
met. A sérelmet talán ép azért lesz
jó a megalakulás előtt szóvá tenni,
mert most még talán, jóakarattal és
belátással, helyre lehet azt ütni. A
Hadi Termény Részvénytársaság szer-
vezetéről a fővárosi napilapokban és
szakújságokban közlemények jelentek
meg, a melyek név szerint felsorol-
ják, hogy mely fővárosi gabonacé-
geknek és bankoknak lesz közvetlen
szerepük — és e révén természetesen
hasznuk is — az új intézmény mű-
ködésében. A nevek között csupa fő-
városi gabonakereskedők és csupa fő-
városi pénzintézetek vannak. Ezen bu-
dapesti gabonakereskedők névsorában
többet lehet találni, a kiknél a vidé-
ken egész sor régibb, tekintélyesebb
terménykereskedő van; ép így a ré-
szes intézetek között vannak kisebb
bankok, a melyek tőkéje a vidéki
általagon alul áll. A fővárosi gabona-
kereskedők között, a kiknek a Hadi
Termény Részvénytársaság vezetésé-

ben részt szántak, vannak, a kik soha mással, mint *tőzsdei határidő-üzlettel* nem foglalkoztak, a kiknek tehát sokkal kisebb illetékességük van az ideai termés értékesítésének lebonyolításánál, mint a régi és minden időben csakis *effektiv* üzlettel foglalkozó gabonakereskedő-cégeknek.

Természetesen, a Hadi Termény Részvénytársaság egészen nem fogja nélkülözhetni a vidéki gabonakereskedők tevékenységét. De a tervezet szerint — legalább amennyit eddig hallani lehetett róla — a vidéki kereskedőknek egész alárendelt szerep jutna, s ők ugyszólván csak alkalmazottai lennének a Hadi Termény Részvénytársaságnak, míg a fővárosi cégek annak irányítói és intézői. Bizonyára mondani se kell, hogy a vidék gabonakereskedelme, a hazai kereskedő élet egyik legjelentősebb és egyik legképzettebb ága, ennél fontosabb resszortot érdemel — annyival is inkább, mert a gabonarekviráló központ hiányosságait is főképen ez

okozta, hogy azt fővárosi szerv, bürokratikus módon, a vidék közreműködése nélkül vezette.

Az ideai termés-értékesítés módzatainak megállapításánál a kormány-nak sok fontos érdekét kell figyelembe venni: a fogyasztók, a gazdák, a hadsereg, a szövetséges külföld igényeit. Jogos kívánság, hogy mielőtt még a kormány által megalakítandó apparátus életbe lép, gondoskodjanak a vidéki gabona-kereskedelem érdekeiről is. Annyival inkább, mert egy esztendeig a termés-kereskedőknek egyedüli keresetforrása csak az lesz, a mit a Hadi Termény Részvénytársaság nyújt. Nem méltányos tehát, hogy ebben a keresetben a fővárosi cégek és bankok busásan részesedjenek, a vidéknek pedig csak morzsák jussanak, hanem a megállapítandó legális kereset oszolják meg egyformán, méltányos arányban az ország egész gabonakereskedelmének összes hivatott tényezői között.

hivatalvesztésre és a politikai jogok felfüggesztésére szóló ítéletét. Az ítélet ellen Dajkovics István dr. védő a 92. számsz mellőzése miatt semmisségi panaszt jelentett be, melyhez a maga részéről a vádlott — aki az ítélet kihirdetését sirva hallgatta végig — a maga részéről csatlakozását jelentette be. Zobay ügyész a Matheics Zsófia terhére elkövetett csalás vádjá alól való felmentés miatt jelentett be semmisségi panaszt.

Nem eszünk többé kukoricakenyeret.

(Jobb lesz a liszt. — Uj rendeletek készülnek a lisztkeverésről.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, junius 13.

A kormány új rendeletei kapcsán érdekelt körökben felmerült az a kérdés, hogy az új gabona feldolgozása hogyan fog történni és milyen lisztfajokat fognak a fogyasztóközönség rendelkezésére bocsátani, miután erre vonatkozóan eddig intézkedések nem történtek.

Hír szerint a közel jövőben ugyancsak kormányrendelet fog ebben a kérdésben megjelenni, amely részletesen díszponál a továbbiak fölött. A rendelet lényegben a kukoricát eredeti rendeltetésére utalja vissza és élelmezési célja helyett, amire eddig nagyrészt fel kellett használni, takarmányozási és ipari használatra kerül. A malmok a nullás-lisztet huszhuszonöt százalékban fogják kitermelni, esetleg a finom tésta-liszthez azokat az örleményeket is hozzáadják, amelyek a háboru előtt gyöngébb minőségűek voltak. A főzölisztet a jövőben keverés helyett tiszta buzalisztból, a kenyérlisztet pedig valószínűleg harminc százalék árpával keverve állítják elő. A vámozlést illetőleg, amennyiben a törvényhatóságok részére szükségessé válik, csak az az újítás van tervbe véve, hogy a földmívelésügyi minisztérium mintaszerződést dolgoz ki és azt kötelezőleg előírja.

A kormány tegnapi rendeletei általában meglepedést keltettek és szakkörök véleménye szerint a tulajdonképpeni rekquirálásra csak akkor kerül majd a sor, ha ezt a termés mobilizálása szükségessé teszi, a maximális árak meghatározása pedig csak a végleges becsülés után történik meg. A Haditermény részvénytársaságot úgy tekintik, mint amely az Országos Gazdasági Bizottság szerepét veszi át és lebonyolítja a termelő abbéli előjogát, hogy saját termését és egészséges minőségű gabonáját szeptember 15-ig szabadon felajánlhassa. Ez a felajánlás előreláthatólag megfelelő mértékben fog megtörténni, miután spekulációnak ugy sincs helye és módja.

A gazdák általában szükségesnek tartják, hogy a prémiumok és az új hatósági árak mielőbb nyilvánosságra jussanak és hogy a rakározási kérdést mielőbb megoldják. A kereskedők közt igen jó hatást keltett a két új rendelet, miután az elaludt gabonaközvetítést új életre kelti. Felesleges hangsúlyoznunk, hogy a malmok is szívesen látják az új rendelkezéseket, miután nagyszerű konjunkturát még jobban ki tudják használni. A fogyasztóközönség egyelőre — vár és remél.

A drága szalámi.

(Egy évi börtön egy szállítási osalásért.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Temesvár, junius 18.

Hack Róbert neve is azok között szerepel, akik a háborut arra használják fel, hogy a maguk vagyonát minden áron szaporítsák, gyarapítsák. Nem érik be azszal, hogy a hadsereg-szállítás körül szebrevágják a tisztas, a busás hasznót, még ezenfelül is akarnak sápot szedni.

Hack Róbert tekintélyes verseci kereskedő, érettségi vizsgálatot tett, tartalékos tiszt volt a hadseregben, vármegyei törvényhatósági bizottsági tag, városatya s mindennek megtoldásul még — saját bevallása szerint — háromszázezer korona vagyona van. Hack Róbert a mult esztendő augusztusában arról értesült Lenner verseci honvédszázadostól, hogy Zeh kapitány a fehértemplomi cs. és kir. Kantónierungs-Magazin számára fél vagon szalámit keres megvételre. Lenner százados Hacktól kért tanácsot arra nézve, hogy hol szerezhetné be ezt a szalámit. Hack Róbert késznek nyilatkozott arra, hogy utánajár s megtudja, honnan lehetne a szalámit beszerezni. Délutánra már meg is mondta, hogy a szalámit Matheics Zsófia verseci szalámigyárostól lehet megvenni. Lenner százados erre megkérte Hackot, hogy kísérje el Matheics szalámigyárába és legyen ott mint bizalmi férfi.

Lenner századosal elment Matheics Zsófia gyárába és ott olyan ügyesen tudta feltüntetni a dolgot, mintha a katonaság őt bizta volna meg a rekquirálással s mintha nem Lenner százados, hanem ő volna a vásárlásnál a főszemély. Olyan ügyesen és furiangosan tudta ezt megcsinálni, hogy Lenner százados, akit később erre vonatkozólag kihallgattak, eskü alatt vallotta, hogy mindebből nem vett észre semmit. Lenner kapitány letette az asztalra a vételi elismervényt, melynek rubrikáit azonban nem törölte ki és eltávozott. Mindezek a körülmények megerősítették Matheicsné abban a hitében, hogy Hack Róbert valóban meg van bizva a rekquirálással. Ezt a látszatot Hack továbbra is igyekezett fentartani s mikor a Lenner kapitány által küldött katonák a gyárba jöttek, intézkedett, hogy ezek a szalámit kihordják a raktárból és lemérjék. A Hack Ró-

bert által ilyenformán rekquirált szalámi sulya 2285 kilogramm volt.

Matheics Zsófia kérésére Hack ezt a sulyt beleírta a szállítási elismervénybe s ujabb felszólításra beleírta az árat is, még pedig kilogrammonként négy korona negyven fillért. A szalámit azután kocsi-ra rakatta és elvitette. Utközben a kocsiakat megállította a saját üzlete előtt és az általa előző napon vásárolt készsz kiló szalámit szintén rátette a kocsi egyikére. Az egész kétezernégyszáznyolcvanöt kilogrammot most már kivitte a verseci vasúti pályaudvarra és ott feladta a fehértemplomi Kantónierungs-Magazin címére. A szállító levélen saját magát tüntette fel feladónak, nem pedig — amint kellett volna — Matheics Zsófiát.

Hack számlája 2485 kilogramm szalámiról szól, kilogrammját öt korona husz fillérrel számítva, 12.322 koronával számlázta azaz a négy korona negyven filléres vételáron felül mégis nyolevan fillér többletet számított, de még így is tíz fillérrel olcsóbban, mint ahogy a szalámi árat a katonai hadbizottság Versec számára megállapította. Szeptember 18-án Hack Temesváron járt és a hadbizottságnál felvette az összeget. Hack a felvett összegből 10.054 koronát juttatott Matheics Zsófiának, tehát most már ismét csak négy korona 40 fillérrel számította a szalámit. A különbséget, vagyis 1228 koronát megtartotta magának.

Az ügy feljelentés folytán Joanovich Sándor kormánybiztos elé került, aki megindította Hack ellen az eljárást. Hack bűntényét április 19-én tárgyalta a fehértemplomi törvényszék és a csalás büntetést beigazoltnak találta és azért Hack Róbertet egy évi börtönbüntetésre, 500 korona pénzbüntetésre, öt esztendői hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére, valamint a katonai kincstárnak fizetendő 1228 korona kártérítésre ítélte. Sulyosító körülménynek vette a törvényszék, hogy a vádlott a háboru okozta nehéz viszonyok között épen az állam és a nép védelmére hivatott hadsereg szükségletéről gondoskodó katonai kincstárt károsította meg csalásával. A közvádó Hackot Matheicsné rovására elkövetett csalással is vádolta, ez alól azonban a törvényszék felmentette.

Felebbezés folytán az ügy a temesvári királyi ítéletábla elé került.

A tábla helybenhagyta a törvényszéknek az egy évi börtönrre, 500 korona bírságra, öt évi

Románia aratás előtt nem dönt.

(Az entente a „keletiek“ tulzott követeléséről. — Egymás területeire aspirálnak a Balkán államok.)

— Távirati tudósítás —

Berlin—Bukarest, június 18.

A Vossische Zeitung Szófiába küldött tudósítója táviratozza lapjának, hogy Romániában az aratás befejezése, tehát július vége előtt nem lesz végleges döntés, ép úgy Athénben sem lehet hamarabb döntést várni, mert Venizelosz pártjának győzelme következtében a parlamenti helyzet tökéletesen megváltozott és az új képviselőház csak július 23-án fog összeülni. Hátráltatja a döntést Konstantin király betegsége is, amely országszerte aggodalmat kelt. A mi Bulgáriát illeti, ott a szövetséges seregek galicjai nagy győzelmei a hangulatot teljesen az európai központi hatalmak mellett befolyásolták s az az egy bizonyos, hogy amíg Radoszlavov kormányon marad, Bulgária ragaszkodni fog szigorú semlegességéhez.

Bukarest, június 18. Delcasse francia külügyminiszter kijelentette, hogy Oroszország még mindig hiába várja Románia döntését. Jobb ajánlatot — úgy mond — nem lehet tenni Romániának, a keletiek azonban az ilyen esetekben telhetetlenek. A francia sajtó azt írja, hogy az aratás előtt nem várható Románia beavatkozása.

A „Tempe“ szerint olyan területet, amelyet Szerbiának ígértek lehetetlen átengedni Romániának, mivel ez esetben Szerbiában zendülés ütne ki és egy ilyen vételár igen magas lenne a négyesszövetségnek, amely inkább lemond Romániáról.

A ruszofil román párt szorvokodása.

Bukarest, június 18. A Vitorul jelenti, hogy a konzervatív-párt fiatalabb tagjai, a kik a Filipescu-csoportot alkotják, ki akarnak válni a pártból s egyesülni akarnak a Take Jonescu vezetésével levő konzervatív-demokrata párttal. A fuzió gondolata a Filipescu-csoport egyik vezéréé, Lahovaryé, a ki azt hangoztatja, hogy a konzervatív pártot ismét olyanná kell szervezni, a milyen Lascar Catargiu, a párt megalapítójának idejében volt. Take Jonescu örömmel fogadta a tervet s már napok óta tanácskozik Lahovaryval a fuzió megvalósítása dolgában.

Lahovary javaslata az, hogy Take Jonescu pártja, a mely annak idején szintén kivált a konzervatív-pártból, a most kilépő disszidensekkel egy bizottság vezetésére alá kerüljön, a mivel egyben az elnökség kérdését is meg lehetne oldani. A terv szerint a vezérő bizottság elnöke Lahovary lesz, alelnöke pedig Take Jonescu, Filipescu és Cantacuzino Misu lesznek. A pártelnök személyének kérdését később fogják eldönteni, a mikor ezzel is tisztába fognak jönni, hogy a fuzió véglegesen fontartható-e.

Take Jonescu a királlyal.

Bukarest, június 18. Ferdinánd király kedden délután fél négy órakor hosszabb kihallgatáson fogadta Take Jonescut, a konzervatív-demokrata párt vezéréit. Bratianu miniszterelnöknek a pártvezérrel való ta-

nácskozása már a királyi kihallgatás után történt.

Radoszlavov nemzeti kormányt alakít.

Bukarest. A mai bukaresti lapok jelentik: A Szófiában megjelenő „Zamledelsoo Zuame“, a parasztpárt organuma, amely a képviselőházban ötven tag által van képviselve, a következő hírt publikálja:

„Radoszlavov miniszterelnök kérdést intézett a parasztpártihoz, hajlandó volna-e egy nemzeti kabinetben képviseltetni magát. Ez a kabinet Bulgária semlegességének fenntartását tűzné ki céljává. A párt vezetősége kijelentette, hogy örömmel vesz részt egy olyan munkában, amellyel az országot a romlásától meg lehet óvni. Személyi kérdésekről es ideig nem esett szó.“

Bulgária Dobrudzsát, Macedóniát követeli az entente től.

Szófia, június 18. Radoszlavov miniszterelnök tegnap adta át a bolgár kormány válaszát az orosz, angol, francia és olasz követeknek. A miniszterelnök mindegyiket meglátogatta és külön-külön adta át Bulgária írásos válaszát.

A válasz ismételtén hangsúlyozza, hogy Bulgária érdeke a semlegesség mellett való kitarítást követeli és a semlegesség elhagyására a bolgár kormány csak akkor volna hajlandó, ha Románia, Szerbia, Görögország és Törökország azonnal átengedné mindazokat a területeket, amelyeket az entente legutóbbi jegyzékében Bulgáriának felkínált. Ezek a területek volnának Románia részéről az egész Dobrudzsa, tehát az a rész, amelyet Románia legutóbb elvett Bulgáriától és az, amely már azelőtt is birtokában volt, de amelyet szintén bolgárok laktak. Szerbia és Görögország részéről egész Macedónia, azonkívül Görögország részéről Kavalla és Szaloniki, Törökország részéről pedig az enosz-midiai vonal, a melyet Bulgária a második balkán háborúban kénytelen volt visszaadni Törökországnak. A bolgár kormány álláspontja az, hogy csak a megjelölt földterületeknek azonnal való átengedése esetén hajlandó semlegességi politikáját megváltoztatni.

Ebben a válaszban itteni körök az entente újabb felhívásának elutasítását látják.

Görög-szerb szövetség Bulgária ellen.

Bukarest, június 18. Az orosz Odesschi Listok szerint a görög kormány kezdeményezésére egy Bulgária ellen irányuló görög-szerb szövetség megalakulása várható. A tárgyalások máris kedvező mederben folynak. Ezen legújabb szövetekezéssel Görögország és Szerbia Bulgária macedóniai törekvéseit akarják megakadályozni. Másrészt a szövetség az entente ellen is irányul, amely Görögország és Szerbia érdekei elleni ígéreteket tett úgy Bulgáriának, mint Olaszországnak.

Luganó. A Növösiti című nisiszerb lapban egy képviselő cikket írt, amely szerint ha az antant Bulgáriának szerb területet ígért, akkor ez a háború sikertelen. Szerbia nem fog lemondani soha jogairól s aki Macedóniát akarja, az vegye el erőszakkal.

Milliók család Csáky gróf kárára.

(Feljelentés előkelő urak ellen. — Titokmentes nyomozás.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Budapest, június 18.

A rendőrség büntügyi osztálya hettek óta nyomozást folytat egy rendkívül érdekes és szenzációs bűntényben. A milliók család szálai Miskolcra nyúlnak, magát a bűneseményt is ott követték el, de a bűntényben szereplők közül többen Budapestent laknak s a bűnvádi feljelentést is itt tették meg ellenük a főkapitányságon.

A részletek felderítésén most dolgozik a főkapitányság. Már megállapították, hogy a szereplő személyek oly jól ismert tagjai a fővárosi és vidéki társadalmaknak, hogy a bűntényben való érdekeltőségük már maga is a szenzáció erejével hat.

Körülbelül egy hónappal ezelőtt érkezett család miatt feljelentés a budapesti főkapitánysághoz. A panaszos a Csáky gróf család egyik tagja, előadta, hogy a család furfangos csalásnak lett áldozata. Előkelő, mind a fővárosban, mind pedig a vidéki társadalmakban vezető szerepet játszó urak visszaéltek bizalmukkal és ravaszul kihasználva csalással, körülbelül egy millió koronával megkárosították a család egyik tagját. A feljelentésben okiratokat és egyéb tárgyi bizonyítékokat is mellékeltek.

A főkapitányságon az ügyet Bartha Gyula dr. fogalmazónak osztották ki, Bartha a homályos részletek felderítésén napokig dolgozott, tanukat hallgatott ki, különböző fontos okiratokat szerzett meg, majd egy héttel ezelőtt Miskolcra utazott. Fura feltevést tett ott. Megállapította, hogy elbírálásra hivatott közlegényeket nem teljesítették kellő szigorúsággal a a terheltekkel való barátkozás következtében megnehezítik az ügy is bonyolult ügy tisztázását. Bartha erről az utiról hazatérve, azonnal jelentést tett Boda Dező dr. főkapitánynak, aki viszont sürgős feltevést intézett az igazságügyminiszterhez. Az ügy iratai pedig egy vitás jogi kérdés tisztázása céljából a Kuriához kerültek.

A jogi kérdésben tegnap döntött a Kuria. A budapesti rendőrség álláspontját tette magáévá és a grófi család érdekeinek megóvása végett a terheltek összes vagyonára elrendelte a bűntényi vártat és foganatosításával a budapesti főkapitányságot birta meg. A bűntényi vártat foganatosítása céljából Bartha rendőrfogalmazó tegnap délelőtt Miskolcra utazott.

Ezzel azonban még korántsem nyert befejezést az ügy. Néhány nap múlva teljesen tisztázza a nyomozás az egyes emberek szerepét.

Mikor a közönség segíti a piaci uzorát.

(Tapasztalatok az aradi piacon. — El-
ített élelmiszerdrágítók.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 18

Az aradi piac drágaságát részben már meggyógyította a rendőrség. A mai hetivásáros napon már a legjobban működött a hatósági apparátus és a figyelő rendőrszemek környékén nem tettek kísérletet sem a kofák és falusi árusok tulontul drága árak követelésére. A hatóság részéről nincsen is hiba az élelmiszer-árak ellenőrzése körül, a piaci árusok — ha nérmelykor fogat csikorgatva is — kénytelenek lemondani arról, hogy továbbra is nyuzzák, uzorázzák a fogyasztókat, azonban baj van még egy helyen: a közönség nem alkalmazkodik eléggé a hatósági árakhoz. Ameddig a drágaság meglehetősen szabadon burjánzott, addig elkaseredett panaszok hangzottak el, amióta pedig a piacon hatósági árak vannak, a vásárlók segítenek sok esetben kijátszani a megszabott árakat. Mindenáron venni, megvenni mások elől: ezzel a jelszóval békeidején is fellicitálják a piaci árakat egyesek és most különben is készek az árdrágítók kezére járni.

Épen ma igen jellemző eseteit figyelték meg ennek az aradi piacon. A Thököli-téren a baromfi-piac árait igyekezett lezorítani Petkovits Béla rendőrfelügyelő. Még kell vallani: nagy feladat és nehéz mesterség ez ma, mikor a majorságárusok arra hivatkozhatnak: „miért legyen olcsó csirkehus, a libapescsenye, hiszen a marhahúst a tekintetes városi urak segítenek drágává tenni.” A rendőrfelügyelő azonban úgy intézkedett, hogy súly szerint árusítsák a baromfit és ellenőrizte az árakat. Így történt, hogy egy pár csirke árát rendőri aszisztenciával négy koronában szabták meg. A négy koronás csirke meglehetősen jó husu volt és hamarosan jelentkezett rá vevő nem is egy. A csirkés kofa a nagy versengést látva legzűvösebben elpárolgott volna és már magyarázni kezdte a rendőrnek, hogy nem adja el, hanem hazaviszi csirkéjét, amikor a versengő vevők közül egy ur lépett hozzá:

— No itt a négy korona a csirkéért — mondta és már nyújtotta is a pénzt — ez pedig az a korona, amivel a multkor adós maradtam.

A csirkéskofa egy pillanatig elképedt, hiszen sohasem látta állítólagos adósát, de azután megértette: így lehet öt koronáért adni a négy koronás hatósági ár betartásával a csirkéért. És a ravasz vásárló vihette a csirkéket.

A zöldségpiacon zöldbabot alig lehetett vásárolni: minden kosár le volt takarva és a kofák buzgón hangoztatták:

— Ez már le van foglalva, ezt már eladtam.

De ha akadt, aki értett a nyelvükön, annak odasugták:

— Ha nem megy a rendőrhöz: ennyi az ára, tessék megmondani a címet, majd odaviszem a házhoz.

Ha szórványosak is az ilyen esetek, mégis megakadályozzák a rendőrség tisztogató, árleszállító munkáját és úgy látszik, a drágán eladók rendszabályozása mellett intézkedéseket kell kitalálni a drágán vásárlók ellen is.

A piacon ezektől az esetektől eltekintve rend volt és Greész Nándor főkapitány, aki

kora hajnalban maga is végigjárta a piacokat, meggyőződött arról, hogy tisztviselői híven hajtják végre az utasításokat. Különösen nagy kelendősege volt a városi tojásmak. Moldován Ödön négyezerháromszáz tojáson kívül még néhány százat szereztek be a piacon és ezeket is haszon nélkül, 10 fillérért adták, úgy, hogy közel hater ezer tojás kelt el ebben a megállapított árban a mai piacon.

Az élelmiszer drágítókát természetesen szigorúan bünteti a rendőrbíróság. Grumáz László dr. rendőrkapitány ma is több ítéletet hozott javithatatlan piaci uzorások felett. Vormittag Mátyásné óthalmi vagyonos asszonyt, aki 48 fillérért adta a kukorica kenyjét, tíz korona pénzbüntetésre ítélte Grumáz dr.; Kati Jankuné mondorlaci asszonyt, aki 6—8 koronáért akarta árulni az ár felét sem érő csirkéket, husz koronára ítélte, Gehl Katalin 46—48 filléres kukorica árusításért 10 korona pénzbüntetést kapott, Truch Miklós pedig, aki öt darab hitvány tökök darabonként egy koronáért akart eladni, öt korona pénzbüntetéshez jutott. A rendőrkapitány ítéletében azonkívül mind a négy árdrágító áruit elkobozta és a szegényalap javára elárvereztette.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* *Attak.* (Moziszkécs az Urániában.) A budapesti Omnia mozgófénykép palotában a szezon végén fényes sikert aratott Adorján Lászlónak *Attak* című szkecsese, melynek zenéjét az Aradon is előnyösen ismert Komdor Ernő zeneszerző készítette. A darab a háborus világ aktualitásában játszódik le. Elvezet bennünket Varsóba, a hol vig dőzsölés közben tudják meg a kozák tisztek a mozgósítást. Természetesen Magyarországot csak az orfeum énekesnők elbeszéléseiből ismerik és mikor megtudják a komoly hadüzenetet, elősorban ezeket kezdik üldözni. A remek szkecsese egy kozákkapitány élményeit a háboru színterén beszéli el és ezzel szemben egy magyar huszárkapitány vitézségét és annak szerelmét egy Oroszországból menekült magyar leánnyal. Miként Budapesten, úgy előreláthatólag Aradon is nagy sikere lesz a szkecsesnek, mert a tárgyától eltekintve, a szereplők is elsőrangú színészek, a kik a darabnak nivóját csak emelik. Régi ismerőst is találunk közöttük, Déry Alfrédot, a magyar Psylantert. Az egész moziszkécs kísérezőzenéjét a katonazenekar szolgáltatja. 5

* *Hebbel drámájának premierje* az Apollónak. (Mária Magdolna.) A komoly művészi eseményekhez a mai háborus időkben is van közönsége. Előkelő, nagyszámú publikum töltötte meg ma este az Apolló nézőterét, hogy végigélvezze a németek tragikus végű nagy irójának egyik legszebb és legmélyebb művét, Mária Magdolnát, Hebbel, a női lélek mélységének kutatója, gyönyörűen szimbolizálja Mária Magdolna bűnének bűnhődését s a megtévedt leány szenvedését megrázó csapásokba viszi bele. Csak Hebbel, a negyvenes évek klasszikus írója teremthette meg ezt a klasszikus drámát, amelyet irójának szomorú lelke ölel át. Mária Magdolnát az aradi publikum színpadon nem láthatta s így minden tekintetben a dráma premierjét tartotta meg az Apolló-színház. Hebbel mélységét s életfilozófiáját a színpadnál százszorta tökéletesebben adja vissza a film, amely a Meszter-filmgyár remekműve. Minden elővigyázat nélkül mondhatjuk, hogy az utóbbi időkben hasonlóan nagyszabású és művészi értékkel bíró képet nem mutatott be a mozi. Az Apolló ezúton közli, hogy a mozi legnagyobb eseményét, Mária Magdolnát a szombati műsorán mutatja be utoljára. 3

Idegen zászló alatt kalózkodnak az angol hajók.

(Az U. 29 pusztulása. — Elsülyesztett angol szállítógőzösök.)

Távirati tudósítás.

Berlin, június 18.

A Wolf ügyvétség jelenté: Az U 29-et Weddingen kapitány hajóját, amelyről idáig csak azt tudták, hogy valamilyen módon elsülyesztett, mint most kitudódott: egy svéd zászlóval haladó angol tartályhajó süllyesztette el. A hősies tengeralkalmatáró e szerint az angol állomosság áldozata.

A buvárhajók áldozatai.

Stockholm. A Gránit nevű norvég gőzöst a németek ágyulövésekkel elsülyesztették.

London, június 18. A Trafford angol gőzöst Corkból Sidney felé való útján tegnap egy német buvárhajó az Ir-tengelyen elsülyesztette. A legénységet megmentették.

Rotterdam, június 18. A Strathairn 4300 tonnás angol gőzös, amely Penarthból Archangelsk felé utban volt, tegnap éjjel egy német tengeralkalmatjáró Pembrokehire partvidéke közelében megtorpedózta és elsülyesztette. A gőzös kapitánya és huszonegy embere a vízbe fulladt.

Segédcirkáló volt a Lusitania.

Rotterdam, június 18. A Minnesota állam-beli St. Paulban megjelenő Pioneer Press című amerikai újság legutóbbi számában igen érdekes és nagyfontosságú hírt közöl, amelyet a Jowa állambeli Jowa-Cityből küldött tudósítója.

William D. Peterburs, jowacityi lakos, aki korábban összeköttetésben állott a Jowa-egyetem katonai osztályával, kijelentette a lap munkatársa előtt, hogy a Lusitania fel volt fegyverkezve. Peterburs a Lusitaniának fedélzetigazgatója volt és öt utat tett az elsülyedt hajóval és megállapította, hogy az állandóan fel volt fegyverezve és két 50 milliméteres ágyu volt a fedélzetén. Peterburs kész esküt tenni erre és azt is tanúsítani kívánja, hogy a Lusitania mindaddig, amíg ő annak fedélzetén működött, az angol haditengerészet tartaléklobozója alá tartozott és a felfegyverzett hajók listáján szerepelt.

Az entente fegyverkezése.

Páris, június 18. A lapok jelentik Londongból, hogy Anglia az orosz légi járművek mintájára óriási repülőgépeket épít.

Páris. A Temps írja: A francia tüzérség legközelebb nagykaliberű, messzehordó tengerészeti ágyukat kap.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat, avagy a lakhelyváltoztatást mindenkori a kiadóhivatallal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

A Tanew-övig üztük Galiciából az ellenséget.

Pflanzer-Baltin visszaver minden támadást. — Aggodalmak Lemberg miatt. — Mandzsuriái tartalékok.)

Távirati tudósítások.

Budapest—Bécs—Berlin, június 18.

A hadisajtószállásról jelentik: A szövetséges seregektől a Wereszczyca folyóig üldözött oroszok ezen a vonalon utolsó kétségbeesett ellentállást kísérelnek meg. A Böhm-Ermolli-féle hadsereg azonban Grodek-től délre már átlépte a Wereszczycát és a tulsó parton megvetette a lábát. A József Ferdinánd főherceg hadserege a Tanew-övig terjedő területet megtisztította az ellenségtől. A Pflanzer-Baltin hadsereg keleti szárnycsoportja, mely a Pruth és Dnyeszter közötti területet kelet felé elzárja, csodálatra méltó hősiességgel nyolc igen heves és erős orosz támadásnak helyt állott és azokat az oroszoknak nagy és véres veszteségeket okozva visszaverte. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

(A Tanew-öv már teljesen Oroszország területére esik. A Tanew, a mely Ulanow mellett torkollik a Sanba, az orosz határterületnek azt a részét mossa északra, a mely legmélyében nyomul be Galiciába. A Tanew-régióra visszavert orosz csapatok e szerint messze kikutattak Galicia földjéről.)

Lemberg elvesztésére készülnek az oroszok.

Bécs. A pétervári jelentésekből élénk aggodalom tűnik ki, amelyet Lemberg sorsa iránt táplálnak. A jelentések előkészítenek arra, hogy a Dnyeszternek erős csapatokkal átlépése nem lesz hatástalan Lemberg sorsára sem. Ilyen körülmények között az orosz hadvezetésnek előkészületeket kell tennie, hogy szükség esetén hadműveletet támaszpontjául Lembergen túl „kevésbé a hadműveletet fővonalába eső helyet” szemeljen ki.

Rotterdam. A Nieuwe Rotterdamse Courant katonai munkatársa így ismerteti az északi harcok stratégiai helyzetét: Ha a központi hatalmak által a Santól keletre elért eredmény csakugyan olyan nagyjelentőségű, mint azt akár az orosz, akár a német, akár az osztrák-magyar jelentésekből kiolvashatjuk, akkor az oroszoknak keveset használ az, hogy a Lemberg-től délre fenyegető veszedelem ideiglenesen elhárították. Most ugyanez a veszedelem nyugatról közeledik Lemberg felé. Ha a központi hatalmak most a San-menti áttörés után megismétlik azt a gyors felvonulást, amellyel ellenségüket üldözték a Dunajec-front áttörése után, akkor az oroszok sem a felső Dnyeszter mentén, sem Lembergnél nem tarthatják magukat.

Döntés órái előtt.

Bécs. A haditudósítók jelentik a sajtóhadiszállásról:

A Cevkov—Lubacov—Javorov—Rudki vonalról a szövetséges csapatok északon Niemirowig, a Wereszczyca nyugati partján, a lemberg

uton Grodek város nyugati részébe nyomultak előre. Nyugatról és északnyugatról már közeledik a fehér cár milliós hadseregének végzete, még pedig a Ravaruskától Komarovig terjedő történelmi fronton. A grodekítő-vonalat elértük s repülőink jelentései szerint e vonal mögött 15–20 kilométerrel nyugatra Lemberg-től várható az orosz erők legközelebbi föellenállása. A döntés órái közelednek, remélhetőleg a példátlan hősiességgel harcoló szövetséges csapatok javára. Többet ez órában nem lehet mondani. Számolni kell azzal is, hogy a legközelebbi napok még nem hozzák meg a végleges döntést. Bármiképen alakuljon is azonban a helyzet, egy bizonyos: Ausztria-Magyarország és Németország hadtörténetének legszebb lapjait fogják betölteni a májusi és júniusi diadalmok.

Galiciái előnyomulásunk döntő a hadjáratra.

Hága. A hollandiai lapok megállapítják, hogy az oroszok rendkívül kritikus helyzetben vannak. A Nieuwe Rotterdamse Courant azt írja, hogy a szövetségesek előnyomulása Galiciában kibat a hadjárat végkimenetelére.

Stockholm. A Stockholm Dagbladet írja: Az északi harcok a szövetségesek galiciái offenzívája igazán jelentős eredményeket ért el, amint azt a legutóbbi orosz kommunikék sorai között kiolvashatjuk. Kétségtelen, hogy az orosz offenzíva teljesen megtört és a szövetséges központi hatalmak erőteljesen haladnak előre az egész fronton. Galicia vált ezzel a világháború középpontjává. Angliában is komoly aggodalmakkal nézik az oroszok helyzetét. A Daily News szerkesztője Garviner dr. így ír erről:

— A lehető legerősebben kritikus stádiumát éljük a háborúnak, Przemysl visszahódítása azt mutatja, hogy Németország nemcsak távol tudja tartani határától az egész világot kimeríthetetlen tartalékaival, hanem bámulatos erővel le is sűjt ellenségeire. Angliának azonban nem kell aggódnia, mert ez a fellobbanás éppen a tűz közeli kialvását jelenti.

— Gyenge vigasz lehet ez az angoloknak — fűzi hozzá a svéd lap az angol újságok ismerettségéhez.

Pétervár. Az orosz sajtó nyomott hangulatban tárgyalja a belső és külső helyzetet. A Novoje Wremja követeli a Duma egybehívását, mert a hadszíntéri komoly események a nép egész erejének latbavetését követelik.

Bukarest. Bratianu román miniszterelnök személyes organuma, a francia nyelven megjelenő L'Independance Roumaine, amely Románia legtekintélyesebb napilapja, ma hozzánk érkezett folyó hó 16-iki számában a harcok helyzettel a következő tárgyilagos bírálatot mondja:

„Nincs precedens a milliós hadseregek történetében arra, hogy egy hadsereg, mint az orosz oly gyorsan összeroppanjon, mintha csak gépezetének rugója megtárgult volna. Figyelmien kívül hagyva azt, hogy Lemberg hama-

rább, vagy később esik el, sok katonai szakértő azon a véleményen van, hogy a legjobb esetben is, feltéve, hogy az oroszok rekonstruálni tudják erőiket, és pótolni hiányzó hadfelszereléseiket, újabb offenzívát 2–3 hónap előtt már nem kezdhetnek. Az orosz hadvezetés az előtte álló nagy nehézségeken kívül, még egy rejtély előtt is áll: Ismeri Hindenburg terveit, aki kezd aktíve jelentkezni Varsó előtt és aki újabb ismeretlen felvonulásokra készül Oroszországban, a kurlandi pálda szerint.”

Milanó. A Corriere della Sera-nak jelentik Pétervárról, hogy ott a német, magyar és osztrák csapatok további előnyomulásától tartanak. A pétervári forrás szerint a szövetségesek az oroszoktól elhódított állásokat folyton erősítik.

Offenzívánk Besszarábia földjén.

Bukarest. Radautzból írják az „Universul”-nak június 15. kelettel:

„Az osztrák-magyar és német csapatok hatalmas offenzívája folytán a bukovinai arcvonalon, a harcok színhelye áthelyeződött Besszarábiába. Hogy az események fejlődésének követője lehessenek — írja az „Universul” tudósítója — arra törekedtem, hogy minél közelebb juthassak a hadművelet színhelyéhez s így elutaztam Radautzba. Az itteni front harcai egyre érdekesebbek lesznek. Három napig tartó rendkívüli heves és erős harcok után az osztrák-magyar és német csapatoknak sikerült benyomulniok Besszarábiába. Az oroszok, mielőtt kivonultak a szövetséges csapatok elől, tejszólitották a polgári lakosságot, hogy meneküljön, mivel jönnek a barbár németek. A bukovinai határ mentén tekvő orosz városok, amelyeket az osztrák-magyar csapatok meg nem foglalták el, rettenő látványt nyújtanak. Mindenki összesomagolta a holmiját, készen a futásra várják a katonaság elindulásának idejét.

A szövetséges csapatok őrzésével eddig a következő helységeket foglalták el Besszarábiában: Tresent, Largát, Margineat és Mamalejat.

A bukovinai határmentén elhúzódo magaslatokon elhelyezett osztrák-magyar tüzérség ágyutüz alá vette az orosz állásokat. Hjjelenként az osztrák-magyar csapatok hatalmas reflektorokkal kémlelik a belső területeket. Miatt az osztrák-magyar és német csapatok pihennek, számos különítmény őrzésüket végez és a polgári lakosság lövészárkokat ás.

Az utóbbi letöltött harcokban megfigyeltem — írja a tudósító — hogy az oroszoknál nagy a municióhiány. A bukovinai harcok végeredménye gyanánt érdekes lesz feljegyezni, hogy a harcoló felek tizenegy hónap után újból oda érkeztek, ahonnan kiindultak, amennyiben a múlt év július havában a harcok színhelye ugyancsak a besszarábiai határ volt.”

Bukarest. A „Dimineata” jelenti, hogy az osztrák-magyar csapatok tegnap birtokukba vették orosz Novosielicát. Az orosz csapatok Kisenev felé vonulnak vissza.

Berlin, június 18. A Vossische Zeitung jelenti: Az oroszoknak Bukovinából való kivonulása, amelyet az utolsó emberig ott kellett

bagyniok, olyan gyorsan történt, hogy nem volt idejük az ott felhalmozott készletek elszállítására, vagy megsemmisítésére sem. Így a győzőknek a nagymennyiségű élőmarha került a kezébe és még nagyobb mennyiségű gabona és egész vagonkészletek csépeletlen állapotban. A gabonakészletek, melyeket az oroszok Bukovinában összehordtak, olyan bőségesek voltak, hogy lovaiknak végül azéna híján egyszerűen csépeletlen gabonát adtak.

Mandzsuriából is kivonták csapatokat az oroszok.

Berlin, június 18. A B. Z. am Mittag jelenti: Március 5-ike óta az észak-mandzsuri helyőrségek számereje 120.000 emberről lepadt 20.000-re s az ott levő három orosz hadtest kiképzett katonáit elhúzták az európai harc-terekre. Vladivosztokban és az egész környéken ugyszólván semmi katonaság sincs, noha Hoart tábornok figyelmeztette a hadügyminis-teriumot, hogy veszedelmes dolog Mandzsuriát megfosztani a rendes katonaságtól, mert a vasutvonalak védelem nélkül maradnak. Azóta még ki nem képzett szibériai csapatokat küldtek Észak-Mandzsuriába, ahol a haretéren megsebesült, szolgálataképtelenné vált tisztek fogják ezeket az ujoncokat kiképezni.

Megolvasztják a németek a drót-akadályokat.

Genf, június 18. A Temps jelenti Pétervárról: A németek a Bzuránál új harci eszközt használnak: érc-hengert, amely benzin és kerozin keverékkel van megtöltve. Az égő folyadékot körülbelül hét méternyi távolságra dobják. A rohamra induló katonákat ily készülékekkel látják el, amelyekkel utat csinálnak maguknak, a drót-sövényeken át, amelyek e folyadék-
kal való érintkezés következtében elolvadnak.

Gazdasági élet a visszahódított Galiciában.

Budapest. Hadisajtószállítás, június 18. A szövetségesek napról-napra való térnyerésének jelentékeny előnye is van. A galíciai és orosz-lengyelországi lengyel parasztok még a háború dühöngése közben is csaknem a lövészárkokig megmunkálták a szántóföldeket s ennek köszönhető, hogy még a csatatereken is magasan áll a gabonavetés. Az oroszok által megszállott területen többnyire zabot termeltek a parasztok.

A hiányzó igavonó lovakat a trén adta a parasztság rendelkezésére. Orosz-Lengyelországnak azon a területén, amelyet osztrák-magyar csapatok tartanak megszállva, tehát a kielcei, miechovi és pincovi kerületekben, az aratási kilitások igen jók, ellenben Közép- és Kelet-Galiciában a terméskilátást jelentékenyen csökkentette az orosz uralom.

Ipari tekintetben igen fontos volt az orosz-lengyelországi vasutak gyors helyreállítása és a Stryj-vidéki nyersolaj-területek visszahódítása. A győztes hadsereget nyomon követték Drohobycba és Tuszanovicéba a petroleum feltárását végző mérnökök és a vasuti hivatalnokok s ezért remélhető, hogy már ennek a hónapnak végén hatalmas nyersolajtömegek szállíthatók a galíciai és csehországi petroleumfinomítóba. A drohobyci állami ásványolajgyár, amely a galíciai termelés harmadrészét adja, hamarosan megkezdheti működését. A Samboron át vivő vasuti vonal helyreállításával is hamarosan elkészülnek. Már üzemben vannak az orosz-lengyelországi Dombrova-vidéki szénbányák,

amelyek naponként 120 vagon szenet termelnek. Az olkuzsi cink- és rézkohók már készen várják a Kielce-hegyvidékből bányászott réz-ércet, amelyeknek kiolvasztása a nyár végén megkezdődhetik.

Féltett orosz városok.

Zürich, június 18. Januskievics gyalogsági tábornok, a generalisszimusz vezérkari főnöke, parancsot bocsátott ki, a mely szerint Kovno, Grodno, Varso, Sziedlec, Breszt-Litovszk, Lublin, Cholm, Ivangorod és Lemberg helységekre csak külön engedéllyel szabad utazni. Mindazoknak, a kik 1914. július 14-ike előtt nem laktak az említett helyeken s a kik nem tudnak ott foglalkozást kimutatni, vagy hogy az említett vidékhez valamilyen más, jogszertű vonatkozásban vannak, onnan június 13-ig távoznok kellett. Azokon a helyeken, a hol csapatok, vagy törzsek vannak elhelyezve, a lakosságuk alkonyattól nappalig az utcán mutatkozni nem szabad és az ellenség irányában levő ablakokat függönyökkel vagy ablaktáblákkal el kell sötétítenie.

A budai kávéházi mama.

(Uri leányok réme.)

Társasági tudósítás.

Budapest, június 18.

Veszedelmes nő került tegnap a rendőrség kezébe. Kohn Olgának hívják a jeles nőt, aki mindössze huszonhét esztendő, de már — mint a rendőri nyomozás kiderítette — legalább öt esztendő óta fiatal leányok megrontásával foglalkozik s ezen a téren olyan rekordot ért el, mint még egyetlen elődje sem. Százakra rug azoknak a fiatal leányoknak a száma, akik Kohn Olga közvetítésével léptek a rossz útra s ezen a révén szekre menő vagyont szerzett az elvetemült teremtes.

A Fő-utca 44. számú házban tartott Kohn Olga elegáns lakást. Maga is rendkívül elegánsan járt, gyakran megfordult a legelőkelőbb budai kávéházakban és itt, meg az utcákon szerezte áldozatait. Még pedig nem a szegényebb néposztály, hanem a jobb társadalom fiatal leányaira vetette ki Kohn Olga a hálóját. Ezeket igyekezett magához csábítani és nem eredmény nélkül. Jó modorának rendszeren felültek a fiatal leányok és csak akkor ébredtek öntudatra, amikor már nyakig benne voltak a fertőben. Némelyik még ilyenkor is szabadulni szeretett volna, de Kohn Olga ügyes nő volt és olyan szorososan tartotta őket, hogy lehetlenség volt menekülniök.

Legutolsó pártfogoltjai között volt egy nyugalmazott őrnagynak a leánya, egy fiatal kezdő színésznő, egy telefonkezelő és egy hivatalnoknak a leánya. Ezekkel járt — mint saját leányaival — Kohn Olga a kávéházakba, ahol összeismertette őket pénzes urakkal s a találkahely mindig az ő lakása volt, ahol azután a szó szoros értelmében kifosztotta a magukról megfélelgetett leányokat.

De a legnagyobb sikert egy tizennégy esztendő fiatal leánnyal érte el Kohn Olga. Egy budai cipésznek csodás szépségű, az öke leánya az illető, akit — amikor sikerült a hálójába kerítenie — drága pénzen árult előkelő budai uraknak, akik kapva-kaptak a gyönyörűen fejlődött gyerek ismeretségén. Ezzel a fiatal leánnyal ezekre menő összegeket keresett az elvetemült nő.

A detektívek már hetek óta figyelték Kohn Olgát és miután tegnap már elegendő bizonyíték volt a kezük között, bevitték a főkapitányságra, ahol letartóztatták.

A homonna-rokító pap felmentése.

(Megható jelenet egy hadbírószági tárgyaláson.)

Társasági tudósítás.

Kassa, június 18.

Minden részleteiben érdekes ügyet tárgyalt a kassai honvéd hadosztálybírószág. Egy görög-katolikus lelkész: Rokriczky István állt a bíróság előtt súlyos katonai bűnnel vádolva. — A homonna rokító 49 éves lelkész assal volt vádolva, hogy múlt évi november 18-án egy huszárjárőr beszállásolását mindaddig, míg a járőrvezető erélyesen fel nem lépett, megtagadta, utóbb azonban a járőr tagjait megvendégelte. Vacsora közben azonban a pap a leztekot becsmérelte és a vád harmadik pontja szerint a járőrt a tekintetben, hogy mely községben vannak, tévedése felől fel nem világosította s ezáltal a szolgálatra hátrányt előléphető helyzetbe hozta. Miután eszelekménynek azon természetes következményét, hogy abból haderőnkre hátrány és az ellenségre előny származhatik, előre láthatta, a kbtkv. 327. szakaszába ütköző, az állam hadserege ellen irányuló büntetéssel vádolták.

Ebben a bűnügyben tartották meg a tárgyalást a kassai honvéd hadosztálybírószágon. A hadbírószág vezetője Ujváry dr. őrnagy-hadbíró volt. — Beosztott szavazóbírák voltak Weisz honvédelezredes elnöklötte alatt két kapitány és egy főhadnagy. A vádat Hudák honvédügyész képviselte, a vádlottat Halmai Béla dr. katonai védő védte.

Rokriczky István görög-katolikus lelkész előtt felolvasták a vádiratot, melynek elhangzása után megindult a főtárgyalási bizonyítási eljárás. Az ősz, megtört pap hangoztatta ártatlanságát és érveket sorakoztatott fel a vádpontok megdöntésére. A tanúk kihallgatása csakhamar véget ért, majd a vád- és védbeszédre került a sor.

Hudák honvédügyész kérte a bíróságot, hogy vádlottat bűnösnek mondják ki a hazárulás büntetésében.

Halmai dr. katonai védő azzal kezdte beszédét, hogy a büncselekmény, amivel a lelkész vádolva van, hazárulás. Kifejtette a védő, hogy ez olyan csunya büncselekmény, amit vállalni sem lehetne és idegenkedett tőle mindaddig, amíg annak alaptanságáról konkrét meggyőződést nem szerzett. — A védőnek sikerült mind a három vádpontot megdönteni, a lelkész ártatlanságát bebizonyítani, mire a bíróság a vádlottat felmentette és ellene az ügyet teljesen beszüntette.

Az ítélet kihirdetése után egy szokatlan jelenet következett. — Weisz honvédelezredes tárgyalási elnök felállt, nemkülönben a bíróság valamennyi tagja és beszédet intézett a felmentett a paphoz. Hazafias szavak kíséretében emlékébe kívánta vésni Weisz alezredes Rokriczky Istvánnak azt, hogy micsoda kálváriát kellett végigszenvednie ezért az ügyért. Emlékeztette a papot arra, amikor szuronyos járőrök tartóztatták le és végigkísérték fahíján, hívői előtt és így hozták Kassára, beszélt arról a negyven napról, amit fogságban, illetve előzetes letartóztatásban kellett eltöltenie s felhívta a lelkész figyelmét, hogy ezentúl népe hazafias szellemben nevelje, legyen szolgálata az országnak és hivat a magyarság és a hazafias szolgálat sorompójába állítsa.

A felmentett vádlott sirva, szívéig meghatva távozott a tárgyalási tereméből.

Veszteséggel és siker nélkül harcolnak az olaszok.

(Az Isonzó-vonalnál hevesebbek a harcok. — Letört remények.)

Távirati tudósítás.

Budapest—Bécs—Róma, június 18.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Az Isonzó folyón harcok hevessége egyre fokozódik. Az olaszok veszteségei folyton növekednek, anélkül, hogy bármilyen sikert érhetek volna el. Az olasz határ többi részén harcok eddigi keretben mozognak. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Nem sikerült az olasz haditerv az Isonzónál.

Hága. Az olasz követség jelenti, hogy a monarchia csapatai Ladore ellen heves támadást intéztek főként a Monte Croce szorosnál. Az olasz kudarcok nagy izgalmat okoznak Olaszországban, főleg azért, mert az Isonzónál sem tudnak előre haladni.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Eddigi harcokból megállapítható, hogy az olaszok tűzünkől mindenütt megfutottak. A bátor és szívós oroszokkal szemben az olaszok az óvatosságon túlmenően félnének. Katonáink, csapataink erkölcsi fölénye szemmel láthatóan érvényesül, bár az olaszok kitűnően vannak felszerelve. Így autókra felszerelt huszonegy centiméteres mozsarak és száznegyvenkilenc milliméteres ágyúk vannak. Ahol átkeltek az Isonzon, ott ez harc nélkül történt, ahol védelmi vonalainkat megközelítették, ott megfutottak.

Csőkolozik az olasz király a fronton.

Luganó. A frontról visszatért Pellerano szenátor dicséri az olasz katonákat. Balgaság volna azt gondolni — mondta — hogy a monarchia hadserege aggodból és gyerekekből áll. Ellenkezőleg, erős és félelmetes ellenség. Elmondta a szenátor, hogy a fronton a király egy üteg tüzelésétől elragadtatva az ütegparancsnokot átölelte és megcsókolta.

Ellentámadásainkról ad hírt Cadorna.

Lugano, június 18. Az olasz lapok jelentése szerint Cadorna a többek közt ezeket jelenti június 15-éről:

A Tonaletől Karintiáig húzódó határ egyes helyein az ellenség éjjeli ellentámadásokkal kísérte meg offenzívánk feltartóztatását. Így például Tonale vidékén, támogatva az erődök tüzelésétől, az osztrák-magyar csapatok támadást intéztek a Tonale-szoros és a Ohady-hegy ellen. Hasonlóképpen támadóan lépett fel az ellenség Monte Pisola-nál a Judicaria-völgyben, továbbá a Monte Piano-nál és Misurana tájékán. Az osztrák-magyar csapatok a június 11-éről 12-ére virradó éjszaka a Piccolo-völgyben levő pala-grandei és freikofeli állásaiból is támadott, miközben rakétákkal és tényszórókkal világította meg a terepet. A mi offenzívánk a karintiai Notaria zónájában előrehaladt, bár igen nagy nehézségekkel kell megküzdenünk, szikláról-sziklára minden talpalatnyi földért harcolni kell. Egyes szakaszokon még folyik a tüzérségi párbaj közepkaliberű ágyúkkal. Az

Isonzó-front mentén csapataink megerősítik állásaikat. A monfalconei csatorna gátjának át-szakítása után Campalóban álló tüzérségünk a vasuti pálya ellen irányította tüzelését.

Ski-csapatok harca.

Innsbruck, június 18. A tiroli határon történt események közül kiemelkedik az az eredményes harc, amelyet egy tiroli ski-patrull vívott meg az Adamello-csoportban örökös jég és hó között. Délre az Ortleről a Tonale-szoros által elválasztva, emelkedik az Adamello-csoport, amelynek legmagasabb csúcsa a Monte Adamello, 3554 méter magas. Északra, egészen tiroli területen nyílik a felhők fölé a Presanella-hegy, míg az Adamello-csoport nyugati hegylánca olasz területen terjeszkedik el. A ski-patrull körülbelül háromezer méter magasságban bukkant az olaszokra. A Lago-Scuro-szorosnál, amely épen a határvonalon húzódik végig, a hasonló nevű tó közelében, nem messze a „lipocsei menedékháztól”, két század olasz alpini igyekezett megközelíteni tiroli határőrségünket. Ekkor Waitzer dr., tartalékos főhadnagy, innsbrucki ügyvéd, ismert skifutó vállalkozott egy ski-patrullal az olaszok megtámadására. Szakasza körülfogta az olaszokat s különösen oldalról heves támadást intézett ellenük. Skifutóink teljes sikert arattak a váratlan támadással, amelynek kedvező hatása volt az onnan északra kifejlődött harcokra is. Az olaszoknak jelentékeny veszteségük volt (tizennégy halottjuk.)

Olasz kém Svájcban.

Basel, június 18. A Basler National Zeitung egy magánjelentése közli, hogy a luganói rendőrség Svájc kárára elkövetett kémkedés gyanúja miatt letartóztatta Frankó Babuchis nevű olasz tengerészkapitányt és Bernbe szállította. Kihallgatása alkalmával Babuchis kijelentette, hogy az olasz kormány küldte őt Luganóba, az ottani német menekültek megfigyelésére.

Elsüllyedt olasz hajó.

Szaloniki, június 18. Hivatalos angol híradás szerint Port-Szaid közelében a „Primpen” nevű kis olasz hajó aknára futott s elmerült. Mivel a hajó roncsa a Suez-csatorna torkolatát elzárta, két napig szünetelt a közlekedés a csatornában. A vontatási kísérletek eredmény nélkül maradtak s így végre robbantással távolították el az elsüllyedt hajót.

Olasz támogatás a szerbeknek.

Róma, június 18. St. Giovanni di Meduából jelentik, hogy olasz torpedónaszádok bombázták Rodonit és Cilinsot az albán parton, hogy így megakadályozzák az albán csapatok érintkezését az osztrák és magyar tenger-alattjárókkal s az albánok fegyverrel és municióval való ellátását. Ez volt az első tényleges fegyveres segítség, melyben Olaszország Szerbiát hadműveleteiben segítette. Mindkét városban az olasz lövedékek sok házat megromgáltak.

A marhaárak maximálását kéri az élelmezési bizottság.

(Kondenzált tej. — Jobb lesz a kenyérliszt. — A főkapitány a nagybani elővásárlás ellen.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 18.

Az élelmezési bizottság mai ülésén Lőcs Rezső helyettes polgármester bejelentette, hogy a kis pékek beadvánnyal fordultak a gazdasági székhez, amely szerint ők, ha 44 filléres maximális áron adják a hatósági kenyeret, nem tudnak megélni s ezért kérik, hogy engedjék el nekik a 4 százalékos kezelési költséget. Miután ezzel az elszámolás rendkívül bonyolulttá válna, a bizottság ezt a kedvezményt nem adta meg, hanem felkérte a kereskedelmi és iparkamarát, hogy folytasson tárgyalásokat a pékekkel és keressen alkalmas megoldást.

Elhatározta a bizottság Lőcs Rezső helyettes polgármester prozódójára, hogy próbaképpen Budapestről 100 kgr. kondenzált tejet rendel kilogrammonként 1 korona árban.

Összeszámítva az aradi lisztkészletet, kiderült, hogy sokkal több liszt van Aradon, mint ahogy hitték. Ezért a bizottság elhatározta, hogy a jövőben megjavítja a liszt keverési arányát: ezentúl a kenyérlisztben 70 százalékos buza és 30 százalékos tengeri liszt lesz s ugyanez a keverési aránya a főzlisztnek is. A közönség a lisztet keveretlenül fogja kapni.

A hatósági élelmezési tiszlet vezetője bejelentette, hogy a kenyérliszt a múlt hónapban 784 korona felesleget mutat ki.

A piaci drágaság orvoslására Greén Nándor főkapitány azt az indítványt terjesztette elő, hogy a nagybani vásárlóknak tiltsák meg, hogy reggel hét óra előtt a piacon vásárolhassanak. A bizottság elfogadta az indítványt, amely így a közgyűlés elé kerül. Ennek kapcsán szóvá tette Greén főkapitány, hogy idegen, főleg, amint emlegetni szokták, lengyel zsidó, vagy bolgár elővásárlók nincsenek Aradon, mert egy régebbi közgyűlési határozat alapján a piacon nagyobb mennyiségben vásárolni csak főkapitányi engedély alapján lehet s ilyen engedélyt csak aradi illetőségű aradi lakos kaphat.

Bing Hugó nagy tetszéssel fogadott fel-szólalásában szóvá tette, hogy a hatóságok az élelmiszeruzsorásokat, a kis kofákat, akik néhány fillérrel drágábban adják a terményt, vagy az élelmiszerkereskedőket üldözi, de azok, akik tulajdonképpen a drágaságot előidézik, a termelők szabadon emelik az árakat. Hogy ad-hassa valaki a húst olosón, ha a tenyésztőtől 3.20 fillér, meg még magasabb áron veszi? Azt indítványozza, írjon fel a város a miniszteriumnak s kérje az élőmarha árának maximálását. Szóvá teszi, hogy a gabonából nagy mennyiséget használtak fel a múlt évben szesz és sörfőzésre. Amikor a lakosság számára nincs elég kenyér, akkor semmi szükség arra, hogy valaki a hazáért leigya magát. Most, az új termés learatása előtt írjon fel a város a kormányhoz s követelje, hogy a gabonából csakis ipari célokra főzhessenek denaturált szeszt s akkor, amikor árpa úgy is olyan kevés van, sörfőzési célokra egyáltalán ne adjon árpát.

Varjassy Lajos dr. is pártolja mind a két indítványt, amely már a bécsi naggyűlésen is szóba került. A bizottság mindkét indítványt elfogadta.

H I R E K.

Szózat.

— A „Hohenberg Zsófia Gyermekvédelmi Alap"-ért! —

Irta: Rákosi Jenő.

*

Az Európát dúló világháború borzalmasan gazdag képsvzozatai felett egy asszonyi alak lebeg, mintha e háború tüzein keresztülmenve emelkednék tőlünk egy jobb világba.

De bánatos szeme itt csügg az elhagyott földön a maga szegény árváin, akiknek anyja és százezer más árván, akinek patronája volt életében.

Hohenberg Zsófia hercegasszony volt a Zsófia Gyermekszanatórium védőasszonya és most árván maradt tőle a szanatórium maga is.

Mert hiszen azért, amiért e rettentő háboruban a magyar vitézek halálmegvetéssel küzdenek: az ő vére hullott el elsőnek azért a nagy és szent célért.

Azt hittük, hogy a béke munkáiban várja őt egy nagy történelmi küldetés nemzetek boldogítása körül, mert lám, aki a szerelem csodás és titokzatos lobogója alatt formálta a maga és fontos férje életét, rakta meg családi fészket és készült a feladatra, hogy egy koronás főnek legyen gondenyhító menedéke és biztató anyja: azt váratlanul egy durvább kéz kegyetlenebb történelmi küldetésbe taszította át könyörtelenül. Ő volt a gondviselés től kiszemelve arra, hogy holttetésén át lépjen közbé a háború réme, amelynek véres feladata, hogy igazságot tegyen népek, nemzetek, országok és fejedelmek között.

Es most, amikor hadaink páratlan kitartása és vilézsége folytán ennek az igazságnak közeledő lépteit mintha már hallanók: gondolatunk odaszáll a fejedelmi asszonyhoz, árvák anyjához, árvák patronájához, és idézzük elszállt alakját, hogy felmutassuk fogékony szívek előtt.

Mert emléket szántunk neki, hozzá méltó emléket, nem kőbe, hanem szívekbe, hálás gyermekszívekbe véve.

Testi élete meghalt egy világkatasztrófa zord előjátékában; lelke éljen elmulhatatlanul a jótékonyágban, a segítségben, a szeretetben, a hálában.

Hohenberg Zsófia nevére gyermekvédelmi alapot kívánunk létesíteni e ebben fordulunk a magyar nemzet gyermekeihez, hogy segítsenek meg bennünket. Aki valaha boldog volt anyaságától, aki mint gyermek volt boldog édesanyja mellett; aki mint árva valaha könnyet ejtett és érezte felebarátja simogató kezét, avagy aki meglátta vigasztalás nélkül az árvaság keserves ábrázatát: a boldog boldogságának okáért; aki boldogtalan, az azért, mert tudja mit jelent árvának, betegnek, szegénynek, boldogtalanak lenni: mindenki a saját jó szívéért és Hohenberg Zsófiának boldogsága teljében átlótt anyai szívéért jöjjön és segítsen adományával nemes és szent célunkban.

A háboruban elfolyt vér, a békében folyandó könnyön keserveit akarjuk enyhíteni, és egy mártirasszony tragikus halálának emlékébe kapcsoljuk a jó cselekedetet, melyre társul kérjük a magyar társadalom szívét, lelkét, esztét és becsületet két kezét, Isten és az árvák nevében.

— Moszkva kormányzója a pogromok ellen. Stockholmból jelentik: Moszkva kormányzója kiáltványt adott ki, amely szerint a pogromokat erőszakkal fogja eljoltan

— Aradi főúr az Isonzo-fronton. Königsberg Fidélt gróttól az Isonzo mellől érkezett ma egy tábori levelezőlap egyik aradi barátjához: „Gyönyörű, napfényes, meleg idő van — írja — az olaszok már többször megkísérelték az átkelést az Isonzon, de véres fejjel vertük vissza őket. Most majd át fogjuk engedni őket, hogy elfogjuk valamennyit. A királyuk is itt van az Isonzo-fronton“.

— Pflanzler-Baltin diszpolgársága. Mezőcsádny község képviselőtestülete folyó év; június hó 16-án tartott közgyűlése alkalmával, Vulpe Miklós plébános indítványára elhatározta, hogy Pflanzler-Baltin Károly báró vtt. lovassági tábornoknak, Féger Oszkár mezőcsádny nagybirtokos úgorának az oroszokon aratott számos győzelmeiért, hazafias üdvözlét küldi és örömeinek oly formán adott kifejezést — Deák László községi jegyző indítványára, — hogy egyhangú lelkesedéssel diszpolgárrá választotta meg a győzelmes hadvezért.

— Fontos miniszteri tanácskozás Bécsben. Bécsből jelentik: Ma délelőtt Burián báró külügyminiszter elnöklésével a közös külügyminisztériumban értekezlet volt, a melyen részt vettek Tisza István gróf és Stürgkh gróf miniszterelnökök, Krobatin, Koerber közös miniszterek, Kailer viceadmirális, Schuster és Engel osztrák, továbbá Hazai, Teleszky és Harkányi magyar miniszterek. A tanácskozás délelőtt tíz órától este nyolc óráig tartott. A tanácskozáson több a háborúval összefüggő gazdasági és pénzügyi kérdést vitattak meg.

— Két primícia a minoriták templomában. Megható ünnepély színhelye lesz június 20-án, vasárnap a minoriták temploma. Két új pap, kiket az elmúlt vasárnap avatott fel az egyházi rend tagjai közé Glatfelder Gyula dr. csanádi püspök, e napon fogják első miséjüket az Aradi mekátatni. Az egyik újmiséjű pap Balogh Endre jogtudor, a minorita rend tagja, reggel 7 órakor mondja első miséjét, Monay Ferenc dr. házfőnök-plébános helynök vezetésével. A másik primiciáns Réthi Imre a csanádi egyházmegye papja Metzger Márton dr. fiúnevelőintézet igazgató, hittanár vezetésével délelőtt 10 órakor fogja első miséjét bemutatni. Ez alkalomból Robitzsek Ferenc dr. kanonok, a tudapesti papneve ő alkormányzója, a székesfehérváros egyik legkiválóbb szónoka fog szent beszédet tartani. Ugyanazon nap délelőtt Glatfelder Gyula dr. püspök az összegyűlt papságnak és rokonoknak aradi házában diszcebedet ad.

— Tisza Bécsben. Bécsből jelentik: Tisza István gróf miniszterelnök ma ide érkezett.

— Ellopott 70.000 koronás pénzeslevél. Szegedről jelentik: A szegedi állomási postahivatalban az elmúlt éjszaka eltűnt egy 70.000 koronás pénzeslevél. Néhány gyanús postaszolgát őrizetbe vettek. A pénzeslevél a budapesti postával érkezett Szegedre.

— Pusztító felhőszakadás Olaszországban. Rómából jelentik: Felhőszakadás következtében Pisa és Genua közt nagy földcsuszamlások történtek. A földcsuszamlás Carrara és Pietra Santa táján több kilométer hosszúságban elpusztította a vasutvonalat, a telefon és táviróhuzalokat, az országutakat. Több gyártelep is elpusztult, számosan életüket veszítették.

— Kiténtetés. Meinertz Géza posta-táv. főtisztnek, a 92-es tábori hiv. vezetőjének a király az ellenség előtt tanúsított kitűnő szolgálatai elismeréséül, a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

— A háziezred vitéz főhadnagyának halála. Még május derekán megírta az Aradi Közlöny a harminchármasok egyik legvitézebb tisztjének, László Sándor tartalékos főhadnagyának halálát, a melynek körülményeit idehaza a főhadnagy tisztiszolgája mondta el. László Sándor hősi halálának teljesen hiteles történetét most a következőkben közli velünk Aknay Agoston hadnagy, a ki jelenleg a trensevárcsi tartalékkórházban van és aki legjobb barátja volt az elesett László Sándornak, egy századnál szolgált vele:

— Az ellenség Kamionki községtől északra fekvő Sulita névű magaslaton volt beásva, századunk ettől névű fekvő erdős hegygerincről kezdett oldaltámadást az ellenség állására. László főhadnaggal és a két tisztiszolgával, mintegy 200 lépésre mentünk előre a hegyoldalban az erdő széléig, itt egymás mellé tekdüve figyeltük az ellenség állását és a terepet. Előttünk egy 80-100 lépésű széles tisztás volt a völgyig. Az ellenség valószínűleg észre vett bennünket, mert egyszerre egész golyózáport kaptunk. Alig, hogy kimondom: „Gyerünk futólépésben le a völgybe, ott takarva leszünk“ — hatalmas puffanást hallok, László főhadnagy feljajdul és „Végem van barátom, haslövést kaptam“ szavakkal hanyatvágódik. A szolgálkál azonnal lebontom ruháit, látom, hogy combjövése van. De a golyó bent maradt. Sebét bekötöztük és megvisszavittük azonnal a kórházba levő szanitéccsal, még mielőtt a század velem egy magaságba jött volna, a segélyhelyre szállítottam, a rohamot pedig azután hajtottam végre. Ugy hogy László főhadnagy délután 7 órakor sebesült meg és 9 órakor már orvosi kezelés alatt állott. Az orvosi vélemény szerint nem volt haslövése, hanem súlyos gyomorsokkot kapott, attól érezte a fájdalmakat a hasában és ez okozta május 11-én délután 3 órakor halálát is.

— Érettségi vizsgálat. Az aradi királyi főgimnáziumban ma fejeződtek be az érettségi vizsgálatok, amelyeknél miniszteri biztosként Kelemen Béla székesfehérvári főigazgató működött. Az érettségi vizsgának meglepően szép az eredménye, amennyiben harmincnégy tanuló közül kilenc teljesen és tizenhárom jól tette le az érettségit. A jeles érettek a következők: Berthe Nándor, Fonyó Béla, Kerényi Károly, Löbl Jenő, Schillinger Armin, Schoór László, Winkler József, Domonkos Manyi és Szász (Steigenberger) Lenke. A jól érettek a következők: Aczél Rezső, Jakab József, Karoliny Lajos, Kertész Ernő, Labdás Károly, Molnár István, Reusz Miklós, Soltész Kálmán, Szentgyörgyi Aladár, Tausz Artúr, Török Ferenc, Trincz László és Vertán Lajos. Érettek: Brasoványi Sándor, Martens Cézár, Nagy Tibor, Pal Miklós, Prag Lajos, Rigler Jenő, Türk Marcell, Vátián Lóránd és Vécsey László. Hadiérettségit tettek: Billieh Géza, Nichin János, Nicoara György és Scawiegl Kálmán. Kiosztották egyuttal a pályadíjakat is, amelyek közül a Nagy Sándor—Kaszap Emilia-féle 100 koronás pályadíjat Reusz Miklós, a Kőlcsey-egyesület történelmi piaktéjeit pedig Löbl Jenő és Schoór László nyerték el.

— Látogatás a szerbiai fogolytáborokban. Bukarestből jelentik: Az Egyesült Államok bukaresti követe, Wopicka Károly Szótián át Nisbe utazott, hogy az osztrák-magyar foglyok táborait Szerbiában meglátogassa. Az amerikai követ kíséretében utazik Byland dr., a szerb vöröskereszt részéről és Fortescure kapitány, amerikai haditudósító. Wopicka követet Nisben hivatalosan fogadják és a szemleutja mintegy két hétig fog tartani.

— A városligeti hadikórház vezetősége hálás köszönetét fejezi ki a következő adakozóknak: Szidressy Győző, Laczay Endréné, Czukor László, Konecz Józsefné, Hauser Károlyné gyűjtéséből, Ehrenfeld Ignác, Kozák István, Huszti András, Lécsay Sándorné, Wenckheim Frigyes grófné, Lonovics Gyuláné, Fábrián Lászlóné uzsonnákért. — Lonovics Gyuláné 40 korona, Biskay dr. 20 korona, Nyéky Hona báróné 20 korona, Pécsy Odön dr. 55 liter bor, gróf Wenckheim Frigyesné 3 üveg cognac és Apolló mozinak sebesültjeink részére rendezett külön előadásért

— Szabolcsi Miksa halála. *Budapestről* jelentik: Balatonfüreden ma délelőtt ötvenhat éves korában meghalt Szabolcsi Miksa, az Egyenlőség szerkesztője és a kiadója. Harmincöt évvel ezelőtt a zsidó felekezeti érdekek védelmére és előmozdítására alapította Szabolcsi az „Egyenlőség”-et, amely nagyon sok jótékonyági és kulturális mozgalom magyát hivatott el a magyar zsidó társadalomban. Mint az Egyenlőség szerkesztője, állandóan a reakció ellen küzdött, objektíven, minden klerikális színezet nélkül védte a zsidóság érdekeit, de ha kellett, nem riadt vissza a keményhangú kritikától sem. Halála nagy vesztesége a magyar zsidóságnak, amely minden kulturális mozgalomban érezhette lelkes agitációjának eredményes hatását. Az Egyenlőség vezetését most fia, Szabolcsi Lajos dr. veszi át.

— Még tart az aprópénz-hiány. *Budapestről* jelentik: Újabb megint sok panasz érkezik a pénzügyminiszterhez a váltópénz hiánya miatt. Sajnos, a lakosság egy része, különösen a vidéken még mindig visszatartja az ezüst- és nikkelpénzt, noha ennek semmi értelme nincs. A pénzügyminisztérium intézkedett, hogy megfelelő mennyiségű papír és más aprópénz kerüljön forgalomba és Ausztriában a hatóságok gondoskodnak arról, hogy az eldugott váltópénz piacra kerüljön és a váltópénz hiánya mielőbb megszűnjön. Nagyon célszerű volna, ha nálunk is hasonló intézkedés történne, miután egyes vidékeken a forgalom teljesen fennakadt és a kereskedők nem tudnak boldogulni a lakosság egy részének érteletlen óvatossága miatt.

— Vidéki jegyzések a második hadikölcsönre. Az Aradmásai Hitelszövetkezetnél az első hadikölcsön 38000 koronás jegyzésével szemben a második hadikölcsön jegyzéseket úgy a községi lakosság legteljesebb áldozatkészségét, mint az intézet sikeres agitációját dícsérő 111850 korona összeggel zárták le. A jegyzések a következők:

Janner Józsefné 1100 korona, Matuska István 1050 korona, Fuchs Jakab 1200 korona, Pinczi Mihályné 1050 korona, Brenner György 2000 korona, Kilián Frigyes 1050 korona, Ziermer Ferenc 1100 korona, Brenner Károlyné 1200 korona, Szellner Antalné 200 korona, Roska Márk 50 korona, Babrián Sándor 2400 korona, Tarkár Mihály 1050 korona, Cselkó Árpádné 6000 korona, Kaszner Józsefné 1100 korona, Jászai Ignác 1050 korona, Kaich Mihály 1300 korona, Braun Mihályné 1000 korona, Henc István és neje 1050 korona, Gules Zsófia 400 korona, Fackelmann Jánosné 4000 korona, Faust Róza 1050 korona, Ranta János 1100 korona, Cziczvarek Frigyes 12000 korona, Ziermer János 10000 korona, Mácsai református egyház 50 korona, gróf Károlyi Gyuláné 30000 korona, Oprendek Györgyné 1050 korona, Zielbauer János 20000 korona, Kovács Béni 1050 kor., idb. Scheffler József 500 kor., Borbély Gyula 1800 korona, ifj. Scheffler Józsefné 1050 korona, Grosán János 1200 korona, Hencz Jakab 1050 korona, Moldován János 100 korona, Nagy Zsuzsanna 500 korona.

— Husárok Kassán és Aradon. Holnap ülést tart ismét az aradi árszabályozó bizottság. Ezúttal azonban valószínűleg csoda történi: a hihetetlenül magasra emelt husárok leszállítja a bizottság. A mi helyén való is. Hogy más városokban milyenek a husárok (árszabályozással, vagy árszabályozás nélkül nem kutatjuk) arra a napok óta közölt adatokon újabb bizonyosság ez a lista, a mely azt mutatja, hogy Kassán milyen maximális árak vannak érvényben: Bólszin (pecsenyehus) 1 kgr. 4.—, tisztított bólszin (pecsenyehus) 1 kgr. 5.—, marhahus hátulja piacon 1 kgr. 3.60, marhahus eleje piacon 1 kgr. 3.40, marhahus hátulja mészárszékekben 1 kgr. 3.80, marhahus eleje mészárszékekben 1 kgr. 3.60, borjúhús 1 kgr. 3.50, sertéshús 1 kgr. 3.60 korona.

— Az amerikai bevándorlás a háború alatt. Newyorkból jelentik: A washingtoni bevándorlási hivatal közzéteszi, hogy a háború kezdete óta április 30-ig mekkora volt a bevándorlás az Egyesült-Államokba. Eszerint 1914. augusztus 1-től 1915. április 30-áig 319,867 ember vándorolt be az Egyesült-Államokba, míg a megelőző év ugyanezen szakában 1 millió 60.586 volt a bevándorlók száma.

A visszavándorlás erős növekedése még nagyobbá teszi Amerika népesedésének esőkönését.

— Halálozás. Aldott jó lelkű matróna hunyt el ma reggel Aradon. Ma reggel 8 órakor örök álmra hunyta le fáradt szemeit özvagy Verderber Alajosné született Paar Teréz 74 esztendőskorában. A megboldogultban Szendrey Mihályné Rontay Boriska édesanyját gyászolja. A jószívű urhölgyet páratlan ember-szeretete miatt mindenütt nagyrabecsülték, ahol csak megfordult. Szinte legendaszerű nemes jósággal gondoskodott arról, hogy az aradi kórházakban lévő sebesültek fájdalma, szenvedése enyhíthessék. Különösen a liceumbeli kórházat kereste föl mindennap és soha se mulasztotta el, hogy cigarettát vagy kávékat vigyen a szegény katonáknak. Egy szorgalmas ápolónő állítólag megolvasta, hogy összesen 30.000 darab cigarettát osztott ki nemzetiségi különbség nélkül. A matróna temetése e hó 19-én délután 5 órakor megy végbe az Erzsébet királyné körút 18. számú gyászházban.

— Alomkört kapott a gránáttól. Innsbruckból jelentik: Mayer Károly dr., az itteni egyetem pszichiátora a tudományos orvostársulat előtt egy álomkóros katonát mutatott be, aki egy gránát felrobbanása következtében betegedett meg és azóta nem is ébredt fel álmából. A szerencsétlen egy boszniai katona, akit a galíciai hadiszínterről először Bozenba, majd Innsbruckba szállítottak. A katona szakadatlanul alszik, rettenetesen lesoványodott és mesterségesen kell táplálni. Az orvosok azt hiszik, hogy folytonos villanyozással kiragadhatják a katonát beteges állapotából. Az orron, karon ujjakon és a három alkalmazott tűszúrásokkal szemben a beteg teljesen érzéktelen.

— Hohenberg Zsófia Gyermekvédelmi Alap. A gyermekszanatóriumi mozgalom élén mint fővédnök a mártírhalált halt Hohenberg Zsófia hercegnasszony állott. Zichy János gróf javaslatára a Zsófia Országos Gyermekszanatóriumi Egyesület „Hohenberg Zsófia Gyermekvédelmi Alap-ot kíván létesíteni, feladatul tűzvéni ki ezen alappal a háború által sújtott szerencsétlen beteg árvák megmentését. Isten és az árvák nevében fordul most ezen cél érdekében Rákosi Jenő lapunk más helyén leközölt gyönyörű „Szózat”-ával a társadalom nagylelkűségéhez. A Hohenberg Zsófia Gyermekvédelmi Alap javára szánt adományokat lapunk is elfogadja és gyűjtőleveket a Zsófia Országos Gyermekszanatóriumi Egyesület központi irodája (Budapest, VIII. Stáhl-utca 15. l. em.) küld.

— Acélsisak a francia katonáknak. Párisból jelentik: Mint a párisi lapok jelentik, végérvényesen elhatározták, hogy a francia katonák számára a koponyának a golyók és srappelék ellen való védelme céljából kék acélsisakot készítenek az új uniformisok színében. Az acélsisakok rövid időn belül használatba kerülnek.

— Apróhirdetések az Aradi Közlöny részére felvételnek a Messenger-boy irodában, Deák Ferenc-utca 8. sz. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

— Egy kis árjegyzék kivonatai Fischer áruházának a Szabadság-téren, u. m.: nyers seiyem női és férfi-ernyők Kor. 4.50 fillér, férfi cerna-harinyák katonák részére is megfelelők, 50 fillér párja. Turista ingek nagy választékban 3 korona darabja, rövid alsónadrágok 1.50 fillér. Mindenki keresse fel a Fischer áruházát a Szabadság-téren. Fénykép kedvezmény. 227

— Felhívjuk a tanuló ifjúság figyelmét a szünidő alkalmából Kerpel Izsó 100.000 kötetes kölesönkönyvtárára.

— Gyermekkoscsik, összecsockható gyermek tolókoscsik, gyermek ülő-székek rendkívül nagy választékban Hegedüs Gyula cégnél Arad, Andrassy-tér 16. 191

SPORT.

+ Arad középiskoláinak ifjúságához az Aradi Athletikai Klub az elmúlt héten egy felhívást intézett. Sportolásuk érdekében ezt a felhívást megismétli a klub s június 19-ére, azaz szombat délután 4 órára meghívja az ifjúságot a Török Gábor-utcai sporttelepére.

Az oroszok utolsó bukovinai offenzívája.

(A Dardanella-hadsereg elhárított támadása. — A Dnyesztertől a Pruthig és vissza.)

Závirati tudósítás.

Csernovic, június 18.

Amidőn nyugatgalíciai offenzívánk rohamát elől fejvesztetten húzódtott vissza az ellenség, az oroszok élénk tevékenységet fejtettek ki Bukovinában és Délkelet-Galiciában. Ugy Péter, kárpáti frontunk jobbszárnyának benyomása által meg akarták akadályozni a nyugatgalíciai üldözést, vagy legalább is el akarták vágni Kelet-Galiciában és Bukovinában harcra kész csapatainkat a contramontól. Előrelépésére az oroszok nagy tartalékokat vontak össze Kievből és Odesszából. Ezek az orosz tartalékok, amelyekkel hónapokkal ezelőtt a Dardanelláknál küzdő szövetségesek segítségére akartak menni.

A német és osztrák-magyar csapatok május 9-én ostromot intéztek a Zaleszkyi hídfő ellen s 3500 foglyot ejtettek. Csapataink bevonultak Zaleszkyiba és néhány kilométernyire északra is előrenyomultak onnan. Amidőn ott nem akadtak ellenségre, visszavonultak újra a Dnyeszter jobbpartján lévő magaslatokra, a honnan sakkban tarthatták Délkelet-Galicia egy részét és a Bessarabiába vivő utat.

Az orosz Dardanella-sereg támad.

Az orosz offenzíva azonban még ugyanazon a napon megkezdődött. Az ellenség hevesen támadni kezdte a Csernovic-től északra keletre lévő állásainkat. Űtegek és gépfegyverek szakadatlanul ontották a tűz, azonban, ha a támadók első sorát leterítettük, rögtön helyébe lépett a tartalék. Az oroszok folyton megújították az elesettek sorait. Drótakadályaink előtt halomra nőttek a holttestek. Aránylag gyöngébb erők nagy bravúrral minden támadást visszavertek. Egy helyen egészen lövészárkainkig jutottak az oroszok s még a lövészárkainkban is készütsa folyt. A helyzet fenyegetővé vált, amikor végre tüzésünknek sikerült lövészárkainktól elválni az orosz tartalékokat. Azok az oroszok aztán, akik árkaikba nyomultak, foglyul estek.

Visszavonulás a Pruthig.

A leghévesebbek voltak azok a harcok, amelyek Mahala falunál, a Pruth balpartján fejlődtek ki, valamint északabbra az erdős határhegyekben. Az oroszok előbb Mahalanál támadtak, aztán lassankint kiszélesítették frontjukat egészen a Dnyeszterig. A német aviatikusok időközben az orosz front mögött földérintő utat végeztek s megállapították, hogy igen erős hadoszlopok vonulnak föl. Bár csapataink az ellenség minden támadását fényesen visszaverték, a túlerő közeledése következtében tanácsos volt olyan területre visszavonulnunk, melyet a természet is a védelemre rendezett be. Csak utóvédeket hagytunk hátra, hogy visszavonulásunkat fedezze. Az ellenségtől való eltávolodásunk anélkül ment végbe, hogy az oroszok erről tudomást szereztek volna. Az ellenség másnap aztán ellenállás nélkül átléphetta a Dnyesztert és Bukovinában előnyomulhatott egészen a Pruthig, Délkelet-Galiciában pedig Kolomeáig.

Az oroszok, miután elhelyezkedtek, heves támadást intéztek új állásaink ellen, abban a hitben, hogy fölcsúszóban lévő hadsereggel lesz dolga. Azonban ebben a főtámadásukban vére,

fővel csaldták, mert minden támadásuk nagy veszteségük mellett kudarcra végződött. Május 22-én Kelet-Galiciában megtört az orosz offenzíva. Ezen új heves szerencsével operált az ellenség Bukovinában is, bár a Pruthos erős tüzéséget és rengeteg tartalékot állítottak. Az oroszok a Dnyeszter és a Pruth között mindent fölégették, a néző lakosságot részint a front előtt előre hajtották, részint pedig összefogdosták és Szibériába küldték őket. Ezeknek a szerencsétlen embereknek csak egy töredéke tudott a Pruth innenső oldalára menekülni.

Az oroszok újabb bukovinai offenzívája a román határ közelében és Csernovic kapuja előtt kezdődött. Gyalogosokat és kozákokat hajszoltak bele a folyóba, azt a parancsot adták nekik, hogy mindenáron át kell jutniuk a Pruthon. A hullámok nagyon sok katonát elragadtak, akik pedig átjutottak, azokat leterítették géplégységeink. Kudarcukon való haragjukban az ellenség bombázni kezdte Csernovicot. Négy bomba a kormányzósági palota kertjében hullott, anélkül, hogy jelentékeny kárt okozott volna. Több szepnel a külvárosokban robbant fel a három asszonyt halálra sebzett. Egy orosz reptilógép Csernovic fölött keringett és bombákat hajigált le, de amikor egy berlini pilóta Taubefával tildözni kezdte, rögtön visszavált az orosz front mögé.

Utolsó támadás Csernovic ellen.

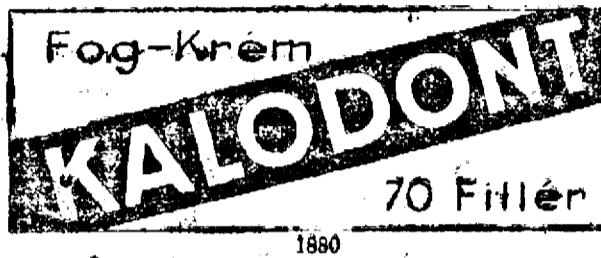
Amidőn az ellenség belátta, hogy Csernovicot fronttámadással nem bírja elfoglalni, oldaltámadással kísérte. A galíciai-bukovinai határon lévő Hincicánál és Vasskuonál át akartak kelni a Csernovic és a Pruthon, hogy aztán Csernovicnál álló csapataink hátába kerüljenek. Tervük azonban balul végződött, mert amidőn a Pruthos közeledtek, olyan heves tá-

zeléssel fogadtuk őket, hogy kénytelenek voltak visszavonulni.

Az orosz lapok által olyan nagy garral beharangozott orosz offenzíva ilyen módon meghiúsult Délkelet-Galiciában és Bukovinában. Nagy tulerjük mellett is csak azt érték el, hogy átlépték a Dnyesztert. Tovább nem juthattak. Rövid szünet következett ezután, majd megkezdődött a német-osztrák-magyar offenzíva Bukovinában, amely tudvalevően azt eredményezte, hogy az oroszok kénytelenek voltak kitarodni Bukovinából, sőt csapataink már átvitték a harcot besszarábiai területre is.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.*

Dr. Munk Béla

m. kir. államvasuti főorvos

rendel belbetegeknek délután 3-4-ig, vasár- és ünnepnap kivételével.

Lakás:

Erzsébet királyné-körut 33., II. e.
törvényszéki palotával szemben. 2198

Birtokosoknak, gazdáknak
oséplésre, tüzemeknek,
malmoknak ajánlok

elsőrendű zsilvölgyi
darabos szenet

Igen méltányos árak mellett

Roth József
szénkereskedő, Arad. 2117

Burgonya

wagontételenként
és mázsánként kap-
ható

Kalmár Endre
Asztalos- és Chorin-u. sarok.
Telefon 670. 2197

Uránia Színház.

Szombaton és vasárnap

aktuális katonai moziszeccs az Omnia műsorából:

ATTAK

Szeccs 4 részben. Irta: Adorján László. Zenéjét szerzette: Kondor Ernő.

Szereplők:

Krasznay Aranka, Harmath Ilona, Désy Alfréd, Forgács
Andor és Szücs.

BUZIASFÜRDŐ

Magyarország legrögzöttebb szénasavas, sós, vasas, radioaktiv forrásai.
Moorfürdők. Hidegvizgyógy mód.

Elsőrangú szivgyógyfürdő
Természetes szénasavas, sós, radioaktiv fürdők.

Női bajoknál.

Hólyag, vesebajok, köszvény, csusz, idegbántalmaknál.

Szív bajoknál.

Billentyűhibák, szívizem gyengesége, érmezesedés, ideges szívbajok.

Háboru okozta utóbajoknál

Lőtt vagy szert sebek után fellépett hűdéseknel, ízületi bajoknál, gúngeségi állapotoknál.

Ivókúra, Diétáskonyha, Zanderintézet, Röntgen és kórvegyészeti laboratorium

Fürdőidény: május—október.

A fürdővendégek kifogástalan ellátásáról (jó kenyér, polgári árak) gondoskodva van.

Hivatalos fürdőorvos:
MAHLER GYULA dr.

Részletes prospektussal szolgál:
Muschong Buziás gyógyfürdőjének igazgatósága.

Buziáson fürdőorvosi gyakorlatot folytatnak:
BIASINI J. dr., PORUTIU R. dr., SCHOPF J. dr., SUGAR R. dr., GLASS R. dr. urak.

Költözők figyelmébe!

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez

Kalmár József
villanszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

3988—1915. pm.

Hirdetmény.

A m. kir. Belügyminiszter ur 53902—VII. a. 1915. számú körrendelete folytán közhírré teszem, hogy a harctéren elesett, vagy a tábori egészségügyi intézetekben elhalt katonai személyek holttestének exhumálása, és elszállítása iránti kérvényt a folyamodó tartózkodási helye szerint illetékes katonai parancsnoksághoz kell beadni. Ez a katonai parancsnokság továbbítja a kérvényt, és pedig amennyiben valamely a hadsereg hadtápkörletében eltemetett holttestről van szó, az illető hadsereg hadtápparancsnokságához, vagy ha az illető hadtápkörlet pontos határa nem volna ismeretes, a hadtápparancsnoksághoz, miért is a holttest eltemetésének helye, a kérvényben pontosan megjelölendő.

Exhumálás csak külön sírközből történhet.

A 3969—1915. B. M. ein. sz. körrendelet szerint az exhumálás célra kiküldött katonai képviselő jelenlétében történik, aki egyúttal a hullaszállítási levelet is aláírja. Ez a rendelkezés csak a jelenlegi viszonyok között és csak a hadsereg körzetében nyer alkalmazást. Az általános leszerelés után az exhumálás, a békeidőben érvényes szabályok szerint történik.

Végül felbávom a város közönsége figyelmét, hogy kívánatos volna a harctéren elesett vagy tábori egészségügyi intézetekben elhalt katonai személyek exhumálását, és haza szállítását a háboru befejezése utánra halasztani annál is inkább, mert a vasuti igazgatóságok a háboru befejezése után történő

hullaszállításoknál, 50%-os fuvarkedvezményt helyeztek kilátásba.

Arad, 1915. június 15.

Varjassy Lajos,
polgármester.

ZSIR

prima, egészséges
idei disznózsir kap-
ható 10 kilogram-
tól kezdve

kg-ja 4.80 K.-ért

Kalmár Endre

Arad, Asztalos Sándor- és
Chorin-utca sarok.
670. Telefon szám 670.

392—915. g. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi gyermekközház részére 60. pár különböző nagyságu, 28—42. számú bőrpapucs szállítása iránt folyó év június hó 21-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Mint a kamarási hivatalban megtekinthető.

Bánatpénzül leteendő a kiküldetési ár 50%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapírban.

Az árlejtésen részt lehet venni írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan az árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1915. évi június hó 15-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Andrássy-tér 8. számú

házban egy kisebb

üzlethelyiség

— különösen dohánytöszdének alkalmas — azonnaira

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadó-hivatalában József főherceg-ut 22.

BUTOROCCASIO.

Különbféle finom, elegáns, alig pár hónapig használt és új

uriszoba berendezések.

Börgarnitúrák,
esodaszép ebédíók,
perzsaszőnyegek,
eredeti olajfestmények,
disztárgyak.

Mint alkalmi árak legelőnyösebben beszerezhetők:

Budapest, 1907

VI., Andrássy-ut 35. sz., l. e.

12964—1915.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a városi tanács f. évi június 1-től kezdődő hatállyal a közfogyasztásra szánt kenyér maximális árát Arad város területén különként sütőknél 44 fillérben, viszontalárusítóknál 48 fillérben állapította meg.

A hatósági kenyér kilogramja 42 fillér.

Az 1884 évi XVII. t. c. 54. §-a alapján elrendelem, hogy az összes sütők és kenyérkereskedők üzleteiken, illetve eladási helyeiken a kenyérneműek kg.-onkénti árát kifüggeszteni tartoznak.

Aki a kenyér ár kifüggesztésére vonatkozó rendelkezésnek eleget nem tesz, az 1879 évi XL. t. c. 137. §-a alapján 40 koronáig aki pedig a fent megállapított maximális árát áthágja, az 1914. évi L. t. c. alapján két hónapig terjedhető elzárással, és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtatik.

Arad, 1915. június 18.

Green
főkapitány.

Tisztán

kezelt uradalmi tejgazdaságból

TEJ.

Kapható: Esteli fejes este 8 óra-
kor. Reggeli fejes reggel 6-
kor.

BAUMANN LAJOS

fűszerüzletében 2177

Arad, Damjanics-u. 1. sz.

389—1915. g. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi hivatalszolgák részére f. évben szükséges 1 drb. nyári atilla, 17 drb. mosó szubony, 18 drb. mosó nadrág, 18 drb. nyári sapka szállítása iránt f. év június hó 21-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Küldetési ár: atillánál 10 korona, mosó szubonynál 7 korona, mosó nadrágnál 3.20 korona, nyári sapkánál 2.60 kor.

Ruha minták a városi kamarási hivatalban tekinthetők meg.

Bánatpénzül leteendő a kiküldetési ár 50%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapírban.

Az árlejtésen részt lehet venni írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan az árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek, a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1915. június hó 14-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűk 3 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelölendők.

A legkisebb hirdetés 60 fillér. Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

ELLÁTÁS.

Uri család

asztalánál elrendelt ebédkoszt, esetleg vacsora is, havi bérletben kapható. Bővebbet Andrásy-tér 8. szám, I. emelet.

KIADÓ LAKÁS.

5 szobás

földszinti lakás, modern kényelemmel, augusztus 1-ig kiadó. Lakásnyilvántartási iroda, Deák Ferenc-u. 8. Telefon 816. 2199

Kiadó uri szoba

Erzsébet királyné-körút 18., I. em. Bővebbet Krausz Paulin könyvkereskedésében. 2178

Andrásy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely kiadó, vagy üzleti célra igen alkalmas, augusztus 1-ig kiadó. Bővebbet a házmesternél.

2 szobás

udvari lakások Andrásy-tér 8. sz. alatt azonnala kiadók. Bővebbet a házmesternél.

ALKALMAZÁST KERES.

Esti könyvelést,

levelezést elvállalnék. Megkereséseket „Szegedre munkakereső” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 2192

Előmondó

szállodai főkönyvelést keres, esetleg kisegítést vagy urilakodalmi főzést is elvállal. Cim ösv. Osalovszki Sándorné, Boros Beni-tér 15., ajtó 22. 2206

ALKALMAZÁST NYER.

Házmester család

lakarításért szép, tiszta, világos lakást kaphat Knézich Károly-u. 9. sz. Azonnal beköltözhet. Kértekezhetni az udvarban. 2195

Takarításért

(garzon lakásban) átengednék konyhát és éleškamrát, magányos, idősebb nőnek. Jelentkezés délután 2 és 3 óra között Erzsébet-körút 22., I. em., 8. 2200

Száraz dada,

aki gyermekkel jól tud bántani, felvétetik Apponyi-körút 7., I. emelet. 2196

Mérlegképes könyvelőt

vagy könyvelőnőt, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja, keresek. Pichler Sándor, Arad intézmények. 2205

Egy

fiatal segéd, egy kiszolgáló, kettő tanuló leány és egy 4 polgárit végzett jó házból való fiú tanulóknak felvétetik, Hegedűs Gyula cégnél. 2190

Kézépkora,

megbízható, magányos, főni jól tudó asszony 1-óra kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 2170

Kereskedősegéd

a főzős és rövidáru szakmából, ki a német, román és szerb nyelveket bírja, azonnali belépésre kerestetik Stefan Péternél, Perjámos. 2174

ÜZLETEK.

Andrásy-tér 8.

számú hámban egy kisebb üzlethez — különösen dohányüzemelésre alkalmas — azonnala kiadó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22. szám.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Használt kerékpárt

megvételre keresek. Losonczy Lajos ékszerész, Szabadság-tér 1. szám. 2202

Köcsér libaszir

6 koronáért kapható, Czitrom Józsefnél Szent Pál-u. 2. 2106

Kerékpár

keveset használt, teljesen jókarban, eladó Varjassy Lajos-utca 178. sz. 2208

Megvételre keresek

2 bivalyt, 2 szamarat, parasztiok számára bakkanaszt és bocakort, 5 darab cséplőgépet, melyet két darab gyenge ló is hajthat. Eladók: egy pár pávát, 2 kislajta 1/2 éves kutyát, 16 lozhámot, cefrét, kádakat, bort, egy nagy új hordót, szivát, szénát és tojást. Cim Popovicu Vasilián, Marosboros. 2201

20 darab

4—10 éves fejős tehén tiz között fiatal borjuval eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2184

Ajánlok

prima raffiát legolcsóbban Roth József, Eötvös-utca 8. Telefon 68. 1706

Háztartási cikkek

és bútorok elköltözés miatt, jutányosan eladók. Weitzer János-utca 8. H. 1812

Papírszalvéta

1000 darab 5 koronáért kapható Pichler Sándor papírkereskedésében, Szabadság-tér. 781

Hirdetések

f
o
i
v
e
t
e
n
e
k

a kiadóhivatalban, József főherceg-ut 22. sz. Bejárat a Kossuth-szoborral szemben.

Karwini

Kocka szén

Karwini

koksz

megrendeléseket waggonszámra s azonnali vagy későbbi szállításra legjutányosabb áron házhoz szállítva elfogad:

Pollak Sándor

gőztéglagyári irodája Arad, Nádor-utca 14. 2225 Telefon 988.

12069—1915. kh.

Hirdetmény.

A magyar királyi Belügyminisztérium 51381—1915. számú rendeletével megtiltotta, hogy a gyorssegély Augustus-alap által készített hadi emlékérmékhez hasonló hadi emlékérméket az Augustus-alapon és általa igazolvánnyal ellátott gyűjtőkön kívül, más is forgalomba hozhasson, valamint azt is, hogy ezeknek az érméknek befoglalására szolgáló és szintén az Augustus-alap által készített arany és ezüst kereteket más is előállíthasson.

Aki ezen tilalmat megszegi, ha a cselekmény a család büntetésének vagy vétségének tényálladékát nem meríti ki, 7270—1914. B. M. em. sz. belügyministeri rendelet értelmében, tizenöt napig terjedhető elárzással és kettőszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntetettel.

Arad, 1915. június 10.

Green, főkapitány.

Használt

ó l o m

megvételre kerestetik

8913—1915. pm.

Hirdetmény.

A rokkant katonákat gyámoltató és elhelyező hivatal aradvárosi bizottságának f. hó 18-án tartott ülésén hozott határozat értelmében felhívom az Aradváros területén lakó, s gyámoltásra szoruló, mindazon volt katonákat, kik a katonaságtól mint rokkantak lettek elbocsátva, hogy a rokkant felvételi írodában (Városháza Polgármesteri hivatal) összeírás céljából jelentkezzenek.

Arad, 1915. június 14-én.

Varjassy Lajos,
polgármester.

Tégla.

Marosparti telepemről jóminőségű II. osztályu kézi téglazsrenként 20 korona árban eladó. Nagyobb vételnél árszengedmény. 2172

Pollak Sándor

gőztéglagyári Arad—Mikolaka. Városi iroda Nádor-utca 14. Telefon 938

8990—1915. pm.

Hirdetmény.

Az 1916. évi esküdtképes egyénekről szerkesztett kimutatást a városháza I. emeletén levő hivatalos helyiségben f. évi június hó 18-tól július hó 4-ig terjedő 15 napra az 1897. évi XXXIII. tc. 10. §-a értelmében közszemlére kiteszem azszal, hogy azt bárki megtekintheti és akár alkalmas egyének kihagyása, akár nem alkalmasnak felvétele miatt e 15 nap alatt bárki felszólíthat. A felszólításokra melyek fenti hivatalos helyiségben közszemlére tételnek ki 8 nap alatt bárki írásban vagy szóban észrevételeket tehet.

Arad, 1915. június 15-én.

Varjassy, polgármester.

Keresek megvételre

1916. évi március hó végéig való folytatolagos átvételre 1000—1500 waggon 2196

tűzifát,

mely gravitáljon Budapestre, esetleg Debrecenbe is.

Pollak S. Zsigmond
Debrecen, Deák Ferenc-ut. 9.